

Inter multa, quae in Tridentina synodo sub Tit. iij. cum de
 Matrimonij sacro ageretur, in controversiam consultatione q^{ue}
 Venerunt, questio illa diu controversa fuit ac disputata
 multum q^{ue} Praes concilij tenuit de matrimonijs clandestinis,
 leg^{um} filio^{rum} familias, quae absq^{ue} consensu parentum fieri
 possent ne ecc^lia utraq^{ue} irrita reddere et nulla, siue perso-
 nar^{um} illegitimantia inhabilesq^{ue} reddendas ad sic contractendu^m,
 vel consensum annullando, vel modo alio, Et an id
 ecc^lia facere, expediret. constat. n. in primis, si expe-
 dit aut necessarium est, ecc^lia id posse, quando deus minime
 deficiat in necessarijs. Sequet^{ur} et, si ecc^lia id pot^{est}, posse
 q^{ue} expedire, cum neq^{ue} absurdet in superfluis.

Tractatum in primis has q^{ue} et disputarunt Theologi, quos
 vocant minores, quor^{um} duo t^{er}mi negarunt ecc^lia posse, ce-
 teris asserentibus, expediret ne aliqui dubitarent, pauci
 t^{er}mi et iudicio synodi reliquerunt. Latam vero concilij
 centum triginta septem utruq^{ue} asseruerunt et ecc^lia posse
 et expedire, quinquag^{inta} vero et septem negarunt dicentes
 aut ecc^lia non posse aut noⁿ expedire, licet ecc^lia posse
 pauci auct^{or} sum^{us} negare.

Et licet multa varia q^{ue} super his dicta, scripta, et p^{ro}lo
 mandata sint, mihi etiam visum est, ex his quae cogitavi
 legi et audiri, non nihil super eisdem q^{ue} scribere, et mea,
 quae semper fuit sententia, aperire, amplius q^{ue} exponere.
 Status ip^sus questionu^m h^{ic} est. clandestine contractio matrimo-
 nijs et filio^{rum} et familias absq^{ue} consensu parentum, est habiturus

fuit qd semper in ecc.^a impedi^m prohibens, et sic perpetuo
inhibetur, an igitur ecc.^a eadem impedimēta possit statu-
re, ut demceps disimant, ne dum prohibeant, et an ecc.^a
ad facere expediat?

Pro clausura autē hanc q.^{on} enodatione sunt aliqua permissenda
Id imprimis, quod nisi hoc facere sit cōtra verbum ^{dei} sive cōtra
legem natam aut diuinā, que hoc cō prohibeat et irritum
reddat, ecc.^a pot, quare qui negant, id probare tenent, qd
si verbi dei aut legi natā uel diuinā repugnet, cum ecc.^a
hēt perpetuum usum ac possessionē statuendi impedim.^{ta}
que prohibeant, et et disimant, et sic uel in dubio, et per-
sumendum et aserendum est pro ecc.^a plate et auctoritate
q̄a illa possit, que expectant ad bonū eius ecc.^a regimē
et ad mala peccataq; euitanda, nisi ostendat ex verbo
dei, uel validis rōnibus illud nō posse, aut nō expedire, ne-
unq; expedire posse.

2.º notandum, cōtrahere clandestinē posse cōtingere, uel cō
clandestinē et absq; ullis testibus, itaq; nullo modo possit
probari, negantibus his qui contraxerunt, aut 2.º coram
uno aut pluribus testibus, absq; tñ sacerdote bñe dicente
nuptias proprio uel alieno, aut 3.º et corā testibus et
sacerdote bñe dicente, nō tñ proprio, et sic absq; licētia p̄prij
parochij, uel ordinarij, et ecc.^a. Et licet sint istigraues
s̄m maius aut minus clandestinē cōtrahere, de mum tñ
omne illud uocamus clandestinē cōtrahere, qd fit absq;
licētia et solemnitatibus cōsuetis in ecc.^a fieri, et citra
eiusdem ecc.^a dispensationē, et infelij families omne
cōtrahere

contrahere absq[ue] parentum licentia et cōsensu, estō
alias nō clandestinē, imo infacie ecc[lesi]e contrahant.

2° permitendum est, mōimō^m posse cōsacerari imprimis
ut est cōtractus in lege nōq[ue], citra ullam sacra^mti rōnem
ubi esset in statu innocētię, et hōiē nō peccante, qñ nullo
modo esset sacra^m negq[ue] sig^matione ē, si quidem
nō fuisset tunc Christi incarnatio, eiusdemq[ue] unio cum
ecc[lesi]a que illo cōtractu significaret. 2° aut mō^m ut est
sacra^m sacre .i. sig^matione, quomōdo semper mōimō^m fuit
sacra^m in lege, ē illud q^o Adā cum Eua, sig^mavit. n.
de mōimō^m Christi cōiunctionē cum ecc[lesi]a. Jux^{ta} q^o Paulus
ad Ephe. 5. inquit sacra^m hoc seu miste^m mag^m est, ego
dico in Christo et in ecc[lesi]a, qua ē rōne doctores dicunt
mōimō^m esse max^m sacra^m, sig^matione, nōq[ue], eō q^o
sig^met max^m cūm misterio, Christi incarnationē. 3°
modo pōt cōsacerari, ut proprie est sacra^m novę legis
unum ex septem, eiusdem g^ois p^opinqui cum alijs sex.
Est 4° presupponendum, rōnem mōimōij seu cōtractus, ē
perpetuū separabilem esse re, nedūm rōne, seu nōt^oij
abstractione à sacramēti rōne et propria et cōmuni.
S^{ed} q^o est dare mōimō^m nullo mō^m sacra^m quale esset
durante statu innocētię et nō ex^{tra} pecc^o. Est etia^m
mōimō^m post pecc^o q^o nō p^opie et st^oitō est sacra^m
qualia fuisse oīa mōimō^m ante Christi legem, et qualia
etia^m post Christi legem sunt. mōimō^m infidelium, simit^{er}
mōimō^m fidelium cum infide lib^{er} seu ē contra. cum

nō possit sacra^m. claudicare, sicut neq; nūmo^m, talia
 ēt erūt nūmo^m. hereticorū, qui nec credunt neq; volum^{us}
 aut intendunt, dum cōtrahunt, se suscipere sacra^m,
 imo qm̄ intendunt, cōtrahere s̄ tm̄, ubi infideles ab,
 herentes sacra^m. rōne q̄ eius, nullus aut suscipi sacra^m.
 inuitus et cōtra intentionē suscipiendi. quin et catholici possunt
 velle cōtrahere non intendentes suscipere sacra^m. sed eo modo
 quo infideles cōtrahunt, sicut et possit quis velle urgi dōis,
 male aut in equitudine deo infirmos solum intendens salutem
 corporis suscipere, non aut grām neq; sacra^m. neq; volens
 illa, sicut et infidelis possit velle baptizari tm̄ intendens cor,
 poris salutem vel mundiciem, et alibi notens sacra^m, q̄re
 non dubium est, quin contractus nūmonij, ēt inter catholicos
 sit separabilis re ipsa à sacro. somisso qd̄ caicta. et
 alij aserunt nūmo^m. cōtractum per procuratōres nō esse

sacra^m. et Guillelmus Parisien. et nonnulli alij moderni
 aiunt nūq̄ esse sacra^m. ante bñdictionē ecclesie à sa.
 cerdote, sed in illa consistere rōne sacra^m. / - ut aūq; ergo
 sit, certum est rōne cōtractus etiam inter catholicos esse
 separabilis re ipsa à rōne sacra^m. hoc dixim quia multi
 Patres, in hoc magnam faciunt vim, qd̄ nūmo^m. esset sa.
 cra^m, sacra^m. aut m̄a et forma, et ea que sunt de necess.
 ipsius et cetera sunt à chrō instituta, et per eccl̄as requirunt
 mutari seu variari, sicut et videlicet inferis, hęc corporalis
 nihil obstat, quo minus eccl̄a possit iūta redere huiusmodi
 nūmo^m. clandestina et filioꝝ familias atq; parentum cōsensu
 grā siquidem et euang^m. nō destruit nām, neq; in cōmo dat
 ubi sacerdotis est copia, nec aliqd̄ opus ēt leue aut modicum, qd̄ opus nōe dignū sit } illi
 aggendum vel faciendum atq; bñdictione, et diuina inuocatione, sicut dicit scriptura, ad colō.

ubi agit de stitate nū
 monij, inquit, hęc nū
 moni nō p̄ccum stitatis
 ex bñdictione vel orōne
 sacerdotali, sine quacūq;
 celebrandum est nūmo^m.
 quā, quicumq; cōtempse
 rint, aut dedinauerint
 nisi metu iusto, aut
 alia cā necē. nō sunt
 cōiuges habendi, sed
 fornicarij, nec filij eorū
 legitimi censendi, si
 in nec iūris sumēdus
 est absq; orōne et
 bñdictione sacerdotis
 ubi sacerdotis est copia,

illi, quominus possit ecc^a ea dñi circa m^o m^o sacra^m que
 possit, si tñ esset cōtractus et nō sacra^m.

4°. permittendum est, qd̄ et si m^o m^o cōtractus sui nā sit
 perpetuus, et indissolubilis, in quo differat à multis alijs cō-
 tractibus, in quibus est locus repetitioni, q̄s q̄s ē aliqui alij
 cōtractus possunt ēē perpetui, tñ ex cōsensu et v^ote partium,
 rescindi valent, qd̄ tñ nō est in m^o m^o, hinc, nōq̄, ex
 hac dñi s^o, nō sequit̄ ecc^a aut rem pub. minus posse sta-
 tuere impedim^{ta} que dirimant m^o m^o q̄s alior cōtractus, imo
 ea rōne magis et potius op̄s ea^s seu rem pub. posse erga
 m^o m^o q̄s erga alios, q̄ alij p̄n^o rescindi, uel in eis est
 locus repetitioni, qui nō est in m^o m^o. nec semel cōtractū
 p̄n^o ex cōsensu ēē partium rescindi. Unde est qd̄ donatis
 metu ēē cadente in constantē riam facta, seu iurā^o affirma-
 ta, et pmissio solutionis usurarū, ut h^o. c. de iur^o de
 iure iurando, tenet et sit adimplenda, m^o m^o tñ metu
 cōtractū, ēē mutū cōfirmatum iurā^o non tenet, eoḡ in illis
 est locus repetitioni et nō in hoc.

5°. notandum, qd̄ in cō lege reperitur et cōtingit q̄nq̄ aliqua
 prohiberi, que tñ facta cōtra prohibitionē tenent, itaq̄ sit
 lex uel decretum prohibens nō tñ iurans seu annullans
 actum, alias uerō nōdum prohibet lex, sed et irritat
 cōtractum, uelut lex nāq̄ ex diuina m^o m^o p̄sentum cum
 filijs nōdum prohibet, sed et nulla ac irritat̄ reddit, inter
 fr̄s aut̄ et sorores prohibet, ex parte nō irritat̄, ut h^o c. de
 eralij, aut̄ saltem in 2° gradu cōsanguinitatis et primo

affinitatis lex nãg utriusq; prohibet mãmõ et tñ sola nõ irritat
sed superueniens lex humana, qd et s. tho. de pluralitate uxor.
dist. 9. d. 33. q. 1. ar. 1. et adducit illud Julij; res a nã pro.
fectas, et cõsuetudine approbatas, legum vietas et reliq; sanxit,
1. firmavit. Post votum eũ simplex castitatis seu uirginitatis
de nõ cotrahendo postulatũ est cotrahere, et tñ contra da.
mãmõ tenent. Lex eũ humana multa sunt prohibita, que
facta tenent, tales sunt omnes leges late de impedimentis, que
prohibent, et nõ dirimunt. Sacerdos excoicatus, suspensus seu
degradatus, aut in peccõ mor. exis prohibitus est lege eũ
diuina et nãg, qd sãm est sãm exequere, administrare sa.
cra. et tñ si baptizat, cõsecrat, facta tenent, et applicima
alia possent adduci exempla. hoc dixerim, quia saltem
certum est mãmõ clandestina perpetuo fuisse prohibita in
eccõ etiam filioy familias sine consensu parentum, siue
quõ fuerint irrita et nulla, qd nõ pauci affirmant, ita fuisse
tpe lucasii et antea) iux. quoy semiam minime posse
dubitari eccõ posse, siue nõ, saltem fuerunt semper pro.
hibita, et hoc nõ paruum est arg. quo probetur eccõ posse
irrita facere et nulla, nam et hunc more eccõ cõmuniter
sequunt in alijs impedimentis dirimentibus, ut prius s. pro.
hibent absq; iruitatione seu annullatione, et intelligens
nõ prodesse solum prohibitione, eadem impediri. quã tñ
prohibent, demoufecit, ut dirimerent. est ergo mag. arg.
hoc, eccõ semper prohibuit, et hoc nõ sal est, quia illi nõ
obeditur, ergo nec. est, aut valde expedit, ut irritet, et

annullet

annullet, sic .n. eadem ecc.^a in alijs omnibus solet place-
dere, sed et respub. que libet et princeps illius contra cotu-
maces et rebelles.

6° sciendum est, q^d g^ris operis sit, et in quo g^re mali consti-
tutum, homines clandestinè seu furtivè contrahere, et contra
ecc.^a prohibitionè, similiter et filios familias inuitis parentib⁹.
pro quo prius sciendum èt est, quinq⁹ esse g^ra operum hu-
manor⁹, quor⁹dam .n. sunt de se et necessarijs semper bona,
ut diligere deum, proximos, honorare parentes. alia uerò
his o^mn^o cotraia, de se nec^o et semper mala, ut illor⁹ oppo-
situm, adulter⁹, perurium, et reliqua. alia uerò frequenter
et cotiter sunt mala, esto quinq⁹ possint briefieri, uti hère
plura briefia cum aior⁹ cura, appetere dign^o ecc.^a, eas
petere et ambire, cōsulere malum, et reliqua similia, istor⁹
.n. contingit quinq⁹ briefe posse fieri, ut ad euitanda maiora
mala, et pro redimèda uexatione. q^d g^ris eorum ea
que cotiter sunt bona, esto quinq⁹ contingat èt mala, talia sūt
opp^a eor⁹, que erant Tertij g^ris, ueluti nolle hère plura briefia
èt cum cura parimaz, non petere, nec appetere nec uelle sus-
cipere dign^o ecc.^a, nolle cōsulere minus malum pro uitando
èt maiori. Sⁱ aut⁹ g^ris sunt ea opera, que de se sunt
neutra, indifferentia et ad utrum libet, uelut deambulare
fervare babam, leuare festucam et similia. nam ergo statuen-
dam in quo g^re eor⁹ sit min^o cotrahere clandestinè, et
filios familias inuitis parentib⁹. et q^d constat nō esse
in 1° g^re, tunc .n. nō possent phiberi, neq⁹ in 2° quia nūq⁹

possent licite fieri, neq; in illis dispensari, cum tñ et qñq;
licite possint fieri talia mñmo. et licet, imo et qñq;, ut fiant
dispensare qñq;. non sunt et illius gñs. q. s. ut cõter et
frequenter sim bona opera et bñe fiant, quia tunc et non
possent prohiberi, et semper fierent prohibita, neq; et sum.
S. gñs. i. ex se neutra aut indifferenta, sic. n. nec deberet
prohiberi nec precipi. et quis dicit, mñmo. clandestine cõtrahere
et filios absq; parentum cõsensu, opus eẽ neutrum, et indife-
rens inter bonũ et malum? imo quis negaret, statim cuiq; ma-
lum videri? quare seq; hæc opera eẽ in q' illo gñe, que s. fe-
quenter et cõter mala sunt, quare ex parte mala pñt dici, qz
cõmissa mala, et ratio q' contingat bñe fieri, seu pñe fieri -
et hoc funda. nō pñum cõducit ad veritatem cõclusionis utriusq;
q. q' ecc. et possit eiusmodi mñmo. irritare, et ex parte,
qd non difficile videbitur cõsideranti -

His premis, ut in cõmunicibus et terminis q' traditur, qd
ex procedit veritatis manifestationi, nedum de ecc. circa ma-
tumo. sacra. videndum est, sed et de repub. quacumq;
aut illius pñcipe in lumine et lege nãz, etiam infidelium
aut ethnicorũ, an s. ois repub. rex vel pñiceps illius habeat
hanc pñatem concessam à deo auctore nãz et gñe, ut possit ar-
ca mñmo. suum et ex q' alios cõtractus statuere impedita
que prohibeant et decimant alios cõtractus et mñmo, con-
dere leges de solemnitatibus aut cõditionibus apponendis
cõtractibus, contra quas solemnitates et cõditiones et legum
illarũ et pñatione cõtractus illi sunt irriti et nulli, nisi

in qz

inq[ue] talis respub. aut princeps sibi prohibitus hęc facere
 à superiori respub. seu principe per subtractionē cāp[ut] aut aliā,
 s[ed] n[on] superiores prohibere isthęc inferioribus pro causa, et
 irritate ab eis, si cōtrafecerint. sed q[uo]d intelligi de respub.
 aut principe illius libero et sibi dimisso, et intra t[er]m[in]os legis
 n[ati]ōis aut d[i]v[in]ę, et s[ed] ea que à deo ipso sunt cōcessa
 et permissa. q[uo]d aut[em] hęc sub his t[er]m[in]is physica potius est
 et n[ati]ōis, et ad moralem p[ar]tem propius p[er]tinet, q[uam] ad
 theologiam, licet dum attingitur r[ati]ōi sacra[m]enti matrimonij
 theologica sit. quare ex r[ati]ōnibus n[ati]ōalibus et ex in alijs
 cōtradictis, et ex his, que cōtrahi aut respub. expediunt
 ex fine et regimine n[ati]ōis. s[ed] ex quieto tranquillo et pacifico
 cōvicta ipsius respub. merito et optime sumptis probanda
 venit. etiam q[uo]d ad hoc, q[uo]d eccl[esi]a possit erga m[in]imo[m] sacra[m]enti
 que respub. alij erga matrimonij contractum, n[ati]ōis n[on] cōtra
 sunt omni lege, nec Chri[sti] euang[elium] suavi[us] q[uam] lege tollunt
 imo ea, que sunt n[ati]ōis, perficiunt.

Jam ergo si hęc s[ed] cōtra omnis respub. aut princeps illius n[on]
 prohibita à superiore aliquo, sed stando intra t[er]m[in]os legis n[ati]ōis
 pot[est] n[on] solum prohibere, sed et irritare seu annullare m[in]imo[m]
 clandestina. i. que fiunt aut ferunt sine licetia ipsius respub.
 aut principis, et similiter m[in]imo[m] filiosq[ue] familias, que sine
 cōsensu parentum, itaq[ue] cōtrahere absq[ue] tali licetia seu fa-
 cultate n[on] solum impediāt, sed et d[i]c[im]us ipsa m[in]imo[m]ia.
 Pro clariori huius propositionis probatione ultra iam promissa
 est etiam sciendum, doctrinā e[ss]e cōmune[m] et ab omnibus
 susceptam, et permissioni seu cōcessioni legis superioris posse

derogari per inferiorem legem, quod est ea, que superiori lege
nec precipiunt, nec prohibent, posse aut precipi aut prohiberi
per inferiorem legem. Exª sunt plurima et passim occurrunt,
et in hac eadem ma in qua sumus. Lex naturalis aut divina
non precipit nec prohibet nimmo fieri 2° 3° et 4° gra-
dibus consanguinitatis et affinitatis, sed tñ concedit aut
permittit, et idem est dicendum de matrimonio illis, in q^o
ecc^a statuit impedimeta, que aut prohibent, aut etiam
derimunt matrimonio, in omnibus et alijs contractibus
p^o idem in quibus lex naturalis aut divina non requirit, pre-
cipit aut prohibet has seu illas solemnitates et conditio-
es numero testium, certam statem, et multa alia, que
tñ leges humane statuerunt esse de necessitate contradicton.
circa que sunt nulli et irriti. Lex et divina no precipit
aut prohibet his aut plus comedere his aut illis diebus
hoc vel illos cibos, carnes aut pisces, vacare ab operibus
seuilibus hoc vel illa die, et tñ lex ecc^a hoc precipit
aut prohibet. et demum omnis lex humana est velut aser-
minatio quedam naturalis aut divine legis, quia id quod in
lege superiore erat indifferens et neutrum, limitat et
astringit ad unam vel aliam partem. et hoc spectat ad
dei sapientiam et providentiam, si n. hoc et similia lege
divina cens^a statuta et determinata, no ausi fuissent
homines contraria precipere, cum tñ sint hoc seu na mu-
tabilia aut variabilia, ut quicquid expediat unum, quicquid vero
opponit iuxta. c. no debet de consang. et affinita... hec se. n.
in hoc lex superior cum inferiore, sicut in superiori cum
causa

causa est inferiori, superior n. et procedens causa
 nullum effectum producit, nisi determinata aut modi-
 ficata per inferiorē, cum diversis aut inferioribus diver-
 sos effectus gignit, et cum contrariis contrarius, ut sol
 seu etiam cum hōie hominē, et cum equo equum gignit
 et cum igne carbonis, et cum aqua flegis producit, sic,
 inq̄, lex n̄s aut divina est universalis, et in ordine
 ad effectus particulares velut indifferens, et inferioribus
 legibus s. humanis determinatur ad diversas actiones
 et ad contrarias et contrariis legibus diversis temporibus aut
 locis. h̄c se et sicut maiore pp̄o in syllogismo, que cū
 diversis subsumptis seu minoribus, diversas conclusiones
 et cum contrariis contrarias concludit. est verū ergo, et
 fuit multis, scire hoc, q̄ legi superiori aut iudici precipiē-
 ti seu prohibenti nō pot̄ derogari per inferiorē iudicem
 seu legē, cōcedenti aut̄ vel permitenti tm̄. 1. cum nec
 prohibet, nec precipit, pot̄, q̄d vere nō est derogare, sed
 precipere aut prohibere id, q̄d in lege superiori erat neu-
 tum et indifferens, aut in ea nō sufficienter et aperte
 precep̄t̄ aut̄ prohibetum, quo casu lex inferior est delecta,
 ratio seu cōformit̄ superioris.

Jam ergo veniamus ad probationē cōclusionis, et impi-
 nis nō dubium est, quin talis respub. seu princeps sit
 capax huius pl̄tis, vitandi. s. dicta nr̄imo? et minus
 dubitare licet, deum posse huiusmodi pl̄tem cōcedere
 ipsi respub. et cum hoc sint vera, eorū qui negant cōce-
 sisse ea erant p̄tor rōne vel causam dāre, quare deus

nō cōcesseri, aut cui legi nātī seu diuini repugnet ista
cōcessio, cum nō sit plūs hęc super nātī, nec super uacanea
sed potius expediens et necē in ipa repub. et dicit nūq̄
deficit in necē et valde expedientibus - uerē est difficile
ne dicam impōte, reddere cām et rōnem, que intellectui
satisfacias, cum plurima alia et maiora cōcesseri dicit
ip̄ repub. tanq̄ uerē p̄cēti seu potū singulorū, et que
maius et uerius dominium hēt super singula membra cor,
potius potētis, q̄ ipa met hētā super se ipa, potius - n.
est homo ip̄us repub. q̄ sui ip̄us, sicut finis p̄t repub.
cōmunis maus bonum est, q̄ sui cuius q̄ finis proprius,
atq̄ eadē placā p̄t repub. super singula mēbra, que
expediunt ad bonū cōe, cui eadē p̄cēti bonū / hoc ergo
est impūis max^m atq̄ pro cōclusionē hac, q̄ omnes docti
p̄t et iudicio p̄stantes concedent, nec negabunt, equum
ē, repub. hac p̄cēti eē potētate, et posse q̄q̄ rēsum
illius expedire, imo et esse necē bono regimī ip̄us repub.
et multorū malorū uitatiōi, ut sui uelut miratum hōibz
ita iudicare et credere, et ex illis doctis hanc esse,
quam quis q̄ auditam et cognitam p̄bat - esse q̄
necē aut expedientē. Cōp̄mū monij, ut ē cōtractus q̄
et in lumine nātī, bono inq̄ potis et fidei mutuz, que
debet eē inter cōiuges.

In quorū cōfirmatiōe facit, q̄ t̄p̄ ē iudiciū mīmo
clandestina nō uera putabant^{ta} sacra, et q̄ imperatores,
et hīci et et reges semper prohibuerūt eiusmodi mīmo sub
grauis ē p̄nis, ut illegitimationis potis, et aliarū, et
fi

hi, si iustitiae huiusmodi iuramento eorum contra legem naturalem
 aut divinam, et fieret in hoc iniuria hominum libertati,
 quam habent, ut possint contrahere iuramento, et in huius
 modi prohibitione sub gravi iuramento fieret et iniuria
 ipsis hominibus, quare contra legem naturalem vel divinam, tollit
 et libertatem aut impedit, quia si iuramentum dicentes possunt
 licite contrahere clandestine, aut sine consensu pa-
 rentum, metus. et. tot penae cadit o[mn]ino in constantem
 virum, quare inevitabile esset, quin possit respub.
 iustitiae eiusmodi iuramento si pot[est] adeo servitute prohibere.
 hoc verum negari non pot[est], immo ergo illud negatur.
 Error igitur illorum in hoc stat, quod non distinguant inter per-
 cipere seu prohibere superioris legis, et concedere seu
 permittere. et certe durum imo absurdum est, si pens[etur],
 que contra sic contrahentes statuantur, aut non sufficiant,
 aut nequeant mandati executioni sed verum nequeant in
 illis, quos o[mn]ino clandestine contrahunt absque ulla teste, cum
 rei cognitio non nisi in foro consciis aut secreto habeatur
 et si innumeri sic contraherent, et filij passim in multis pa-
 rentibus, et illi postea publice seu in facie ecc[lesi]e, ex quibus
 omnibus necessum est innumera mala et gravissima incommoda
 sequi, non posse respub. tot morbis et malis mederi, sicut
 verum multis et gravioribus incommodis non alias pot[est], sed si
 huiusmodi iuramento irritantur, et vix credo, reperiri homines
 ingenij adeo indisciplinati, qui, re brevis pensata, audeant
 negare, et dicere, dum non provi[der]e in hoc casu respub.
 Et praeterea cum possit respub. (et nemo dubitet), in omnibus alijs

302
contradictibus, siue sint perpetui siue non, ut in testamentis
emptiombus, venditionibus, permutacionibus, donacionibus
in sui ipsius infirmitatem traditione, manu, missio, et denique
in omnibus statuere leges iurantes dictos contractus nisi fuerint
cum illis solemnitatibus uel conditionibus in illis positis, non
videtur quare non possit idem in nuptiarum contractibus, cum
equè in illis sint homines liberi et dñi suarum rerum, lege nãq;
id concedente et permitte, uelut in nuptiarum contractibus.
Nec obstat nunc dicere qd nuptiarum est sacra^m et ceteri contractus
non, nunc. n. loquimur de matrimonij contractu, et non sacro,
sed ut est inter infideles, uel ante Christi aduentum. Neq;
est obstat dicere, nuptiarum esse contractum perpetuum, immo
hoc praestat vires arg^{to} et probat tempus plus posse debere
circa illud, quia damnũ, qd ex illo sequeret^r, est irre,
cupabile. Sunt et alij contractus perpetui, ut est testa^m
mentum, morte testatoris confirmatum, donaciones et alique
ex pãt quis se ipm tradere in perpetua seruitutem, et tñ illa
est traditio pãt iurata per tempus. Possunt et patentes
in casu et necesse vendere filios in suos, et huiusmodi est ven^{ta}
ditio pãt per tempus iurata. Possent accidere, qd ex
vno nuptiarum siue contracto uel clandestinè aut inuitis paten^t
tibus respub. periclitaret^r, et graui^{ma} alia mala, quis ergo
posset dicere, non eẽ pãtem in respub. qua possent hoc euitari
Posterea, in hoc ipso contractu matrimonij pãt respub. non impedita
uel prohibita quantum ad alia facere leges iurantes, ut in
gradibus consanguinitatis et affinitatis, ut Constantinus
et alij imperatores fecerunt, et suis legibus iuberunt ecc^l
non

in uariis

nam B. Amb. lib. 4. epta. 63. narrat Theodosium
 vetuisse consobinos inter se coniugij convenire noie, et gra-
 vissimam penam statuisse, si quis temerare ausus esset fratru
 pia pignora, si gravissimam statuit penam, ita potuit irrita-
 re, nisi ecclia subtraxisset talem potestatem ab illo, eo quod
 esset et filius eccle. et minorum iam sacra^m, effacere potuit
 eccle. trahere ad se huiusmodi causas vel actiones, et
 prohibere, ne id fieri a principibus secularibus, hoc tñ se-
 cluso, quicquid eccle. potest circa minorum ut est contractus, pte-
 rit et respub. sibi, inqz, relicta, et qz tam spectat ad con-
 cessione ex lege natu aut divina.

quare regi, oia illa impedimenta, que et prohibent, et que
 diuimunt, posse statuere repub. aut principem secularem,
 que eccle. statuit - quod si eccle. subtraxit hanc potestatem,
 poterit et restituere illam, quo facto, iam respub. poterit.

Potestatem, clandestine et secretim contractare, et filios familia in-
 iuris parentibus (si lege humana seclia) est malum, et sonat
 in malum, ergo desere est malum - quod et ex eo confirmatur
 qd oitampore, et in oia repub. bene ordinata fuit prohibitum,
 que aut semper et oia tpe legibus humanis prohibentur, sunt
 desere mala, imo contra precep^m de honorandis parentibus est
 ipis iniuris contractare, si. n. in alijs rebus no obedire
 parentibus est contra legem natu, multo magis in re contra
 erit, et gravius adhuc pecc^m. Et quia hec contractio, licet
 plus satis sit confirmata, ut que precipuum funda^m est totius
 huius negotij, ex sequentibus tñ, cuius denotat ostendit, atqz
 ideo 2° conclusionem addidimus.

et principes fami et respu
 blie suis subditis infide
 libi pnt dare leges et
 irritales minimum
 per infidelis principes suis
 subditis ne qd habeat iusti
 is infidelibus ut ne pudes
 cu agerentis et qd aut
 cu idololatrie et qd
 p. th. 4. di. 40. ar. 4.
 di. 39. q. d. vna ar. 2.
 ad 3. et ar. 5. cor. et
 ad 2. et 4. int. confusio
 fuisse in ore mande in
 fidei volente oia
 vitare absqz cotra
 lia dei n^r trahere su
 ad infidelis res p^r ra
 dimittere que ad oia
 vitatōn s^r no ducere
 alia

Textus. 2. lib. ad
 uxore. inquit filij sine
 consensu parentum no
 rati et iure nati.

2^a concl. Occ^a pot^a condere decretum seu legem, qua n^o m^o clandestinum et filiorum familias, ut est contractus, et ut est sacram^o largo modo .i. sig^o rei sacre, quomodo semper fuit, irritetur, itaq^{ue} sic clandestine contrahere aut iuribus parentibus fieri impedi^o dicimus, uti hactenus fuit prohibens. hęc cōcl^e evidenter seq^u ex procedenti, si n. respub. quecumq^{ue} pot^a, ergo et ecc^a, quare dicitur adductis in corroboracione procedenti, probat ista.

Quia et, qd^o multi tenuerunt, in lege veteri ante d^ei adventu in datione libelli re pudij d^eum n^o m^o iuxta qd^o non pot^a dubitari, quin ecc^a et possit nunc irritare, ut est contractus, seu sacram^o largo, nondum .n. loquimur de n^o m^o ut est proprie sacram^o. probatum aut^{em} fuit, rep^{er}iri posse n^o m^o et inter catholicos, que nō sunt proprie sacram^o, quare poterit saltem ecc^a illa irritare s^um^o eos qui totum vim faciunt in eo, q^o n^o m^o sui sacram^o.

Possunt et parentes filiorum vota in certa etate, et mariti uxoris vota et irritare, ergo poterit et ecc^a nonnulla filiorum suorum n^o m^o.

Et quia in hac et cōcl^e nullum est dubium, p^a sup^{ta} et multi et ex p^{ar}tibus has nō negabunt, sed t^um de n^o m^o sacis et, ut proprie est sacram^o, addamus 3^a cōcl^e.

3^a concl. Matrim^o esse sacram^o proprie, nō tolli quominus ecc^a possit q^ustum ad hoc, qd^o est aut illegitimare m^{at}rim^o aut aliq^u irritare contractum, illud idem et o^{mn}ia, que possit, si non ecc^a sacram^o proprie, quare simple^o pot^a irritare dicta n^o m^o.

que

que conclud. esto sequatur etiam ex prece deventibus, et eisdem
 oio possit confirmari, quibus illa, addito illo dogmate vere
 catho. gra non destrui nec tolli nun, aut illi in aliquo
 modo dat, aut detur, ubi alias tollit, aut in comoda
 ipsi legi nra, qui rem non solvere, sed adimplere oia, et
 perficere. / tñ ex superabundanti multis superadditis
 confirmatur.

Et in primis sic, in omnibus alijs impedimentis divinen-
 tibus, que ecc. addidit illis, que lege nra aut divina
 dei mebantur minimo, ante qm ecc. constitueret talia im-
 pedimenta, inter alias personas aut illegitimas aut alias
 inhabiles redditas, erat verum minimum et proprie sacra.
 ergo esse sacra non impediti aut tolli, quoniam ecc.
 idem possit, ac si non esset, minimum n. in rone con-
 tractus est pons re aut rone ipso sacra. et illi p. s.
 supponitur, quare quecumq. p. ecc. super minimo, ut
 est contractus, ex consequenti p. super ut est sacra,
 irritato. n. contractu priori, no p. coferre sacra, sicut
 si in emptione, venditione aut donatione seu alio
 contractu statueret sacra qui irritaret venditione
 illam seu contractum, ex consequenti impediret sacra.
 idem oio est, nec p. assignari discrimine in propo. qm
 minimum est contractus in lumine nati, et illi in lege euan-
 gelica fuit superaddita rone sacra. / sicut et in sacro
 euchar. corpus nra est panis et vinum si qm sacerdos
 est consecraturus in pane alumpus est facere de pane et
 vino, q. no est panis et vinum, consequenter ille impediret
 sacra per subtractione nra, ita ergo ubi nra est

426
moralis, uti in sacro ministerij sunt personae non illegitimae
uel non prohibita lege irritante, in casus praeter est, de
legitimis personis facere illegitimas, in eius dem praeter
est facere qd non sit sacra^m m^m et subtrahendo, hoc
autem facti ecc^a sua est evidens in omnibus legibus, quibus
statuit impedimenta de iure (ut est videre in singu-
lis, in primis. n. si loquamur de gradibus consanguini-
tatis et affinitatis in leuitico duo tri gradus etiam
prohiberi per Moysen, licet secundus non iure diuino seu
nati diuinebat, illis ecc^a. s. fabianus Papa p^m addi-
dit duos gradus. 3^m s. et 4^m. teste Gratiano. Julius
deinde adiungit tres alios usq^{ue} ad 7^m gradum inclusive
(qd et diuis Grego. comprobauit) et duo gra^u affinitatis,
deinde Innocen. 3. fabiani decretum reuocauit tollendo
tres gradus consanguinit^{is} et affini^{is} et duo gra^u affini^{is}
c. non debet de consang. et affini. iam ergo ante fabianum
erat uere m^m et sacra^m in 3° et 4° gradibus, et
post eius decretum in eisdem duobus iam non erat, ecce
irritatum sacra^m m^m et consequenter sacra^m. - 1 et
usq^{ue} ad decretum Julij erat et uera m^m et sacra^m.
in 5° et 6° et 7° gradibus consanguinit^{is} et affini^{is} et in 2°
et 3° gra^u affini^{is}, et post decretum Julij usq^{ue} ad
Innocen. 3. decretum, iam non erat in illis gradibus. ab
Innocentio 3. aut et eius decreto est iam et rerum
m^m et sacra^m in eisdem. Ecce ergo quoties ecc^a.
irritat m^m qd et est sacra^m et postq^{ue} est sacra^m.

35. q. 1. et 3. c. nu
u. c. p^o genit^{is} su^{is} et
aliis.

In

In cognatione et Spiritu Theodatus Pontifex p^m sancit
 ne quis eam duceret, qua ex leg^m fone lausset p^r,
 et ante id. t^p consistebat in i^mmo inter illas personas,
 postea ecc^a addidit compatum^{tes} spiritum, et cognat^{tes}
 ultra patrum^{tes} et filiatione, que oia dirimunt, et
 non antea dirimebant.

Simili et in cognatione legali idem fecit ecc^a in Paterni,
 tale et fraternitate. et Grego. ex post cum Alexander. 3.
 ex quadam honestate statuerunt ne sponsa fr^{is} reddat
 frater in i^mmo. habeat, ne habereq^{ue} videret^{ur} imitatio,
 et iam ex sponsalib^{us} et de futuro contractu impedi^m
 q^o dicit^{ur} pu^{er} honestatis iustitiam, q^o se extendit ad
 4° gradus et consanguinit^{is}.

Est et impedi^m criminis ut in titu. de eo qui potitur, quam
 dicitur per adulterium, q^o triplici modo est dirimens
 et i^mmo, q^o si precesserunt adulte^m cum datione
 fidei, vel datio fidei cum machinatione in mortem,
 vel tria simul, et t^o et ante statutum ecc^a inter
 illas personas erat i^mmo ergo constat euidente
 ratione sacra^{ti} no impedire, quin ecc^a possit irritare
 i^mmo omnibus illis modis et causis, quibus possit
 si non est sacra^m et vere hoc arg^o est insolubile, cu
 no sit dubium ut infra videbitur, fortiores et maiores
 ee rationes ad irritanda clandestina et filios familiae
 inuitis parentib^{us}, q^o ad irritandum in 4° gradu consa
 quinit^{is} usq^{ue} ad 7^m fuit, et in imp^o pu^{er} honestatis
 iustitiae et alij, in quib^{us} currit sola ratio honestatis, hic
 vero et necesse. multa mala et incommoda evitandi

quarto et in person
 tum iurisdictionem, dum
 aliquis occidit mal
 tum machinatione ipius
 mulieris, ut illam hec
 conuenit infide. c. lau
 tabulam, tum utra
 utraque fidei et adu
 tum in iurisdictione et d^omi
 i^mmo cum eadem

Sed hic respondebam Deos qui negabant ecc^{as} posse, esse
discrimen aut diam inter oia alia impe^{ta}. Statuta per
ecc^{as}? et hoc, qd est clandestine contrahere, uel filios
familias inuitis parentibz, quia in illis alijs impedit.
(dicebant) est qualitas quedam procedens et inherens de-
terminatis quibus personis, rone cuius ecc^a pot^{est} eas per-
sonas redere illegitimas, uelut in consanguineis et affi-
nibus inest (in q^o) qualitas consanguinit^{is} et affinit^{is}, et
sic et in cognatione sp^{iritu}ali et alijs, itaq^{ue} semper aliqd
precepit formatu inherens ipsis personis, hoc aut non
reperitur in his, qui clandestine contrahunt, nec in filijs
familias, qui absq^{ue} consensu parentum, si nullum aliud
impedit inter illos sit preter hoc, nulla (in q^o) qualitas
est, que illis inhereat, rone cuius ecc^a possit irritare.
nec est certum q^{uod} personar^{um} ut in alijs impedimentis, sed
omnes et filij familias et clandestine contrahere uolentes
comprehenderent tali lege, quare uidebat^{ur} illis Patribz
no inferri ecc^{as} posse in his, eiq^{ue} possit in alijs, imo qd
absurdum uidebat^{ur}, penes hoc qd ad sint tot uel tot testes
sit minus^{us} et sacra^{mentum}, si uero absunt noⁿ sint sit.
/ sed t^{amen} hoc euasio, aut ego fallor) aut oio est frivola
et nulla. Imprimis iam ergo esse sacra^{mentum} non impedit,
in quo t^{amen} illi Deos max^{ime} vim faciebant, quare oio tollit^{ur}
illis hoc refugium, ad rone sacra^{mentum}, q^{uia} inter oes illas
personas antestatuta ecc^{as} erat sacra^{mentum} minus^{us} et
t^{amen} iam non est, nullo ergo modo, hoc, qd est e^{ssentia} sacra^{mentum}
impedit, aut inuat illos.

Deinde

Deinde si qualitas illa inherens est causa, quod
 ecc^a potuerit alia impedimēta statuerē, et nō hoc
 ergo nulla resp^{ca} ex iuris tior^{is} legis nās, neq^{ue} ante
 ch^{ri} aduentum nec post potuit nec pot^{est} irritamē^{is},
 mō^{do} clandestina, aut filior^{um} familiar^{um} in uitis pater^{is},
 lib^{er}is, qd est contra p^{ri}nc^{ip}ales, quam multi Pres^{es}
 eor^{um} qui negabant, concesserūt, solum facientes vim
 in rōne sacrati^o et cōsequenter nec posset resp^{ca} gra^{ui}
 uissimis p^{er}missis prohibere illa met^u mō^{do} cum equē
 fiat iniuria et tollatur libertas uolentib^{us} cōtrahere
 clandestinē et filijs familiar^{um}, dem^{um} prohibet resp^{ub}.
 sub grauissimis p^{er}missis incutientib^{us} metum cadentem
 in constantem uirum, sicut irritando, quare si
 uirum non pot^{est}, neq^{ue} aliud, qd est erroneum, et
 contra cōmūnissimā p^{er}axim et perpetuum usum.

Sed et de qualitate illa inherente in alijs impedimēt^{is}
 queramus, que, et quomō^{do} reperiat^{ur}? In cognitione. n.
 spūali et legali, que qualitas est: miri tm^{en} ficta, non
 uera et realis, uelut si quis nutritur alium suopare
 et uis, que qualitas est inter nutritorem et nutritū,
 que sit realis? deinde in imp^{er}to p^{er} et honestatis
 iusti^o, contrato per sponsalia de futuro inter personar^{um}
 que nec se uident, imo et distant max^{ime} locor^{um} spacijs
 et diuersis p^{ro}uincijs, dum cōtrahit^{ur} ficiū sponsa^{li},
 lia per procuratores tm^{en}, que, nōq^{ue}, qualitas mō^{do}
 illis personis, quare aliora defuncta, que manet, cū

nihil intra 4^m gradum consanguinitatis defunctæ coniuncta cōtrahere
pōt? et tū eccl^a illa mōimō irritauit. Similit̄ in impet̄
cruicinis non apparet ēi que qualitas sit in illa persona, que
commissi adulterii et dedit fidem de contrahendo, uel magis
nata est in morte coniugis, quæ est illegitima ad contra-
hendum. Quod si hic cōsiderat̄ aliqua qualitas, vitium
s. suspicōm, et in contrahentibus clandestinè, et infelix fa-
miliar inuitis parentibz est qualitas eius modi, peccōm s. et
inobediētia parentum et tot prohibitionū, et inordinata
affectio carnis seu auaritiæ, que magis exhalat ipas contra-
hentes, / Justius ergo poterit eccl^a de illam irritare.

Minus ēi valet, qd dicitur, in omnibus alijs impedimentis cōm
irritandi procedere, ut videtur est in illis, sic aut non pre-
cedere, nam mōimō in gradibus consanguinitatis et affinitatis
in impet̄o crucinis et alijs non irritant̄ ppter id tū qd
procedit, sed precipue ppter mala, que ex illis mōimōijs
sequerent̄, aut ppter bona, que impedirent̄, ut homicidia,
et extensio amicitie, cum ergo ista causa amplius vigeat
in ipso nō, ob hanc eccl^a poterit irritare, maiora n. mala
ex his mōimōijs clandestinis et infelix familiar sequunt̄,
qd constat ex innumeris, que sequuta sunt, et quotidie
sequunt̄.

Queram, q̄, quare eccl^a non contenta prohibere mōimō in
illis gradibus consanguinitatis et affinitatis, processu in irri-
taret? certe non ob solam consanguinitatē aut affinitatem,
tunc n. nunq̄ dispensaret in illis gradibus, cum semper
illa qualitas maneat, nec q̄ erat peccōm in illis cōtrahere

ante

ante ecc. prohibitionē, non. n. erat, max^e in 3° q. 5.
 c. et 7. olim prohibitis, et includitis illis alijs qm̄bus
 affirmat, ergo irritant, nō contenta prohibere ob mala,
 que cognouit ex illis matrimonijs sequi, tollenda, aut
 bona, que impediabant, promouenda. quare uerū regi
 q. cum clandestinē contrahere et inuitis parentibz, semper
 fere sit pecc^m et graue, et seminariū multoz maloz
 et impedimētum bonoz, et ecc. id optime agnoscat, multo
 fortius et iustius poterit isthęc irrita facere, nō contenta
 prohibere, cum prohibitiones et p^{er} se nec sufficiunt, nec
 possunt.

Presterea malis contractibz, ut in testamētis donationibz
 manumissionibz, et reliquis cōtibus et perpetuis, estō
 non precedat pecc^m aut quatuor inherens, ob euitandum
 tm̄ mala, ne. s. sequant, respub. et principes cōsueuere
 irritate, nisi dicti cōtractus fiant cum certis solemnitatibz
 et cōditionibz, et à lege nā. seu diuina habet respub.
 hanc p̄tatem, circa omnes, inqz, alios cōtractus, quid ni
 ergo circa matrimonij cōtractum habebit ipsa et ecc. testō
 sui sacra^m? nunquid eē sacra^m, debet esse obstaculo, que
 minus possit malis prouideri, ne eueniant?

Minus et ualeat solutio, quā aliq. p̄ter dabam, seu discissime
 decemes, in scip^o sacra reperiri fundamⁿ ad irritandum
 mismo^o nigradibus cōsanguinitate affirmat, ut p̄ in leu. 18.
 et non ita reperiri ad irritandum clandestinam et filioz
 familias absqz parentum cōsensu. nam, imprimis, qd
 fundamⁿ est prohibitio in p^o aut 2° gradu, que habet

in Levitico, ut ecc.^a prohiberet 7^m gradum cōsanguinitatis
affinitatis. et duo alia grā afinitatum? deinde quoad
alia impedita, ut criminis, cognationis spūalis et legalis
quod fundam^{ta} habuit ecc.^a in scrip^{ta} sacra, aut ubi? et
quoad filios familias, potius reperit fundam^{ta} in scrip^{ta}. ut negant
contrahere absq; parentum cōsensum, de bonis. n. et pro.
bis viris sunt multa exempla, quō nisi ex vol^{ta} parentū
contraherent, ut fecerit Esau Jacob, et alij, secus Esau
inobediens parentibus, et de virgine vi stuprata in Levitico
scribit, quod qui stupravit eam torreat accipere in uxore.
rem, si tibi voluerit, nō dixit, si puella voluerit. et
de Devia filia Jacob quesita est voluntas Patrum et frum
ab Emor et Sichem. / Omisso nunc, nam inferius tractabit,
q; huiusmodi mīsmo^a quōq; et multo tēp^e fuisse iurata in
ecc.^a multi et magni tenent. et iam citatus est Tertullianus,
qui hoc sentie v^o.

Quare arg^{um} habet et retinet suas vires, q; si ecc.^a potuit oīa
illa alia impet^{ta} statuere, poterit et hoc. et voce magna
ansa et arg^{um} daret hereticis pro errore, quem hēm^{us}, ecc.^a
non potuisse statuere impet^{ta} divinē tē^{ta} mīsmo^a alia, si
demus illis, nō posse iuritate huiusmodi clandestinā et filios
familias.

Toto ergo celo errabant illi P^{res}, qui aiebant, est favere here-
ticis, qui tenebant et volebant ecc.^a iuritate huiusmodi
mīsmo^a eō q; ipi dicant, ea eē iurata nāt^{le} lege et diuina,
imo aperte nos cōtradimus ipsis, si quidem negant ecc.^a
posse ea iuritate, nos aut, nedum cōfitemur, q; possi, sed
et

et facimus opere, sicut et ecc^a statuens alia impedita
 que et ipsi negant ecc^a posse statuere aperte ipsi con-
 tradicunt, si canone tñ, seu anathemate eos damnaret,
 si qui ego fauent, illi potius sum, qui negat ecc^a posse,
 nam hoc idem heretici negant. quare utriusq; conueniunt,
 nos aut, qui asserimus posse, defecimus ab hereticis.

Preterea, et pro concile. est arg^m. ex hoc, qd ecc^a per suam legem
 fecit ordinem sacrum impedire et diuincere nisi m^o, id
 n. ord. sacre nō hēt ex sui nā, aut lege nātū seu diuina,
 qñ et compatit^r seu nō nisi m^o et ecc^a pot^r cum exiēt in
 sacris ut cōtra h^uat ^{dispen} In isto ē solenni religionis (qd impe-
 dit et diuincit nisi m^o) solennitas est ab ecc^a et approba-
 tio religionis, et in eo ē fm̄ multos pōt dispōsare.

Disparitas ē cultus ab ecc^a hēt ut sit impedi^m diuincens
 nunc, lege n. diuina seu nātū non impedit, cum et Paulq
 cōsulat fideli retinere infidelē abiq; contumelia creaturis
 cohabitare uolentem, et possit ecc^a et in isto impē^{to} dis-
 pensare. et iusta causa adesse dispensandi.

Possit et ecc^a statuere de heresi, ut eēt impedi^m diuincens
 qñ et idem periculum possit timēri ab hereticis cōiuge, qd
 ab infideli.

De conditione ē ignobili, ut de sui tate, statuit ecc^a, ut impe-
 diat nisi m^o et diuinceret. de impōa, metu cadente in
 constantē viuum, ē si talis hēt sufficientē libertatem
 ad contractum alium querlibet, et sic adm^o m^o ē, tñ
 voluit ecc^a ut eēt impedi^m diuincens, ubi ē nō est qualitas
 inherens, et si metus ille dicat^r eē qualitas inherens,

exus et amor infortunio contra hereticos, et filij familias
hęc erit qualitas inherens, ut hęc irritet ecc^a m^o m^o. si
aut et illa, que melius contrahunt.

Postea in etate contrigitur pueri, qui nondum attingit .14.
annum, et puella, que non attingit .12. maiori potere
rōnis usque, iudicio et arbitrio illis, qui illam etatem atti-
gerunt, et tū ecc^a illos m^o m^o. seu contractus nullos
esse iudicat, secus aliorū. quare vere irritus ea m^o m^o.
que citra eius legem vera eēt, nec et hęc est imaginari-
a qualitas inherens.

Probatior ē, evidenti me nullam eē illorū Patium rōne, q. s.
m^o m^o. est sacra^m atq; ideo nō posse irritari. In sacro
pemis hoc idem aperte inuenitur, ut ex sola prohibitione
ecc^a irritum sit, dum subtrahit m^o s. penitentem, Papa
n. uel superior pōt prohibere inferiorē parochum, ne vere
absoluat sibi subditum, seu exco^m catione uel suspensione
uel alia subtrahendo illum subditum ab eius iurisdictione.
tunc. n. et si ille subditus confiteat^r et parochus uere di-
cat uerba et formā absolutioⁿis cum intentione et absolu-
ti, nihil oīo facit. ecce ergo sacra^m irritatum per ecc^a.
et hoc passim et quotidie fit. et hoc adf. est oīo infallibile.
quod si in hoc sacro ecc^a imo et quicunq; ep^s uel superior
hoc pōt, qd totum et magis est superiōre, multo magis ecc^a.
potent in sacro m^o m^o. qd fundat^r in contractu mere
nāe, quare ecc^a. pluracō pōt ege hoc sacra^m. qd ege a lia,
similit^r et respub. nō prohibita ab ecc^a. ob contractū, in q^s
nātem, quem sacra^m presupponit tanq^s subm^o ipius sacra^m.

P.

est minimū arg.
 in caronitas. c.
 de conuer.
 et Cayeta.
 Papa
 ex quibz
 in mīmo.
 ergo
 impedire
 fac, si pōt iam fac
 dividere, nec huic
 si respāden,
 negq alij.

P multi doctores, inter quos et S. Tho. tenent iuxta
 mentem Divi Gregorij. c. peruenit. qd. d. posse pres-
 biteros exco[m]missione Summi Pont. confirmare seu dēns,
 male ungeri parricidō baptizatos, itaq. eū verū sacra-
 mēnti confirmatiōis, et tñ aīa Pontificis cōmissione, excuris,
 cumq. et alterius cōmissione, si presbiteri attentent con-
 firmare, nihil faciunt / similiter ex Pontificis cōmissione
 possent cōsecrare minores ordines, cōsecrare chrisma et oleum
 ita ut verē tali chrismate et oleo infirmos possent cōfiri-
 mātū fieri, et ungi infirmī. que si faciunt presbiteri
 ab qz Pont. summi exco[m]missione, nulla eū talis cōsecra-
 tiō chris-
 matis vel olei, neqz illis possent cōfiri sacra-
 ta.

Balsamū et est nunc de necēte sacra-^{te} confirmatiōis et mā-
 et tñ possit eorū statuerē, ut nō eēt de necēte. multa
 ergo pōt eorū circa illa sacra-^{te} que nō vā sunt de necē-
 salutis, que nō pōt circa aliā, ut bap-^{te} tūctū, et pōt
 et multo plura erga mīmo-^{te} de rōnem iam dictā, q. sū cō-
 tractus nāz. Unde est, ut solū matrimō-^{te} antebap-
 tūm, in bap-^{te} mo incipiat eē sacra-^{te} quod de nullo aliō sa-
 cra-^{te} tō dicit pōt, qui n. habet unōc et est in mīmo-^{te}. Si
 baptizor, nō opōt dēns cum eadē cōtrahat, ut sū sacra-^{te}
 sed eo ipso quod baptizat, mīmo-^{te} in eo incipit eē sacra-^{te}.
 et tñ estō quis esset ordinatus, cōfirmatus, unctus, vel
 absolutus à peccatis, et postea reperiret nō baptizatus,
 illa oīa sacra nulla faciunt, et dēns deberet et rōfer-
 mātū, ungi si egrotaret, et ordinari, ut sic in lōm. de cle-
 rico non bap-^{te}. Ita tertulīa. dicit in lib. de monogamia

miſmo^m infidelium ſacra^m incipi^t eſt in baptiſmo in quo deus
conuentione procedente ſignat. et ibidem, q^d miſmo^m ab
epiſ, et preſbiteris postulandum eſt, docet ſacra^m eſt miſmo^m
et inquit q^d Guillelmus Tacitus. et alij dixerunt, noⁿ eſſe
ſacra^m citra eccl^eſie bene dictione. Verba^m q^d dum infideles
uxorati recipiunt illum, videat^r ſuplere vicem bene dictionis,
cum dicat, incipere miſmo^m illis eſſe ſacra^m. de iam t^u
ctiſimis, inquit, q^d postulant miſmo^m ab epⁱs et preſbiteris,
non vult ergo Tertulianus, aliquos clauſteſtinos contrahere
nec filios abſq^{ue} conſenſu parentum.

Propterea omnes rationes et cauſe, que pro alijs impedimentis ſta-
tuendis poſſunt concurrere, reperiant^r et concurrunt in propoſi-
tione vel e^{ſt} maior, ſi. n. gradus conſanguinitatis affirmat^r q^d pluri-
mum ad extendendas amicitias, quid miⁿ ad conſeruandas
et euitandas inimicitias et diſſenſiones, licet irritabunt
clauſteſtina et filios familias miſmo^m: ex quib^{us} certius et
c^oſcius eſt iſta mala ſequi. et ſi ob euitanda uxoricidia
aut uincidia fuerunt ſtatuta imp^oſita criminis, homicidia e^{ſt}
ex his miſmo^m pluriſima ſequunt^r, in reliquis aut impedi-
mentis leuiſſimo mala impediunt^r illis, que ex clauſteſti-
nis et filioſ familias miſmo^m ſequunt^r.

et Propterea, illud malum eſt c^oſeuerabile alijs, q^uo^m hoc reme-
dio. ſ. irritatione, eſt. ſ. qui conſtitunt clauſteſtine,
deinde cum alijs in facie eccl^eſie, ſunt, niſi, huius modi
in ſtatu prope deſperationis et abſq^{ue} remedio, imp^oſitis. n.
pene noⁿ poſſunt c^otra iſtos, q^uo^m clauſteſtina illa, que vere
ſunt miſmo^m, nequeunt q^uo^mſi, quare neq^{ue} ipſi puniri, nec

deducunt

deducunt rem in cognitione ecc^{le} metu eazdem peⁿⁱ,
 nary nisi secreto et infans interiori et via confessionis
 sacr^{ae}, ea uero, que in ^{facie} casu ecc^{le} et pu^{er} sum contracta,
 non sunt m^uimo^o nec queunt dissolui, nisi nec prima pro^u,
 bati, nec pactum confessio tm^o. s. eoz, qui clandestine
 contraxerunt, esto ambo id confiteant^r, satis est, ut
 illa pu^{er} dissoluant^r, ut constat et est euident^r, alij
 testes non sum, quibus probent^r clandestina, max^{im} cum
 ad dissoluenda m^uimo^o pu^{er} contracta, et à multis
 annis, ut sepe contingit, et multis procreatis filiis, et
 sepe et sum persone degre et illustres, ita ut absq^{ue}
 graui^{ss} scandalo nequeant dissolui, max^{im} requirat^r
 probatio, et testium fide dignoz. Cum ergo casus
 isti sunt frequentes, et ubiq^{ue} accidant, crudela
 ois et absurdum est dicere, deum, qui uel pro sola omnia
 aia filium suum morti tradidisset, nō reliquisset p^{ro},
 tem ipi ecc^{le} tot animab^{us} curandis, cum tm^o nō sit
 ullam aliud remedium, nisi huiusmodi m^uimo^o r^{em}u^{ti}o^{ne},
 aut det^r illud aliud. quod. n. solet dari, ut ille, qui
 sic clandestine prius contraxit, et postea in facie ecc^{le}
 uel illa, accipiat fugam, extraneum valde expectandum
 est, et imp^ole q^uiq^{ue} ipi uiro, et perie semp^{er} femine, que
 si tentet fugā à uiro, qui talis stimat^r ab ecc^{le} et ab
 omnib^{us}, tanq^{ue} suspecta de adulterio poterit occidi, vel
 perpetuo teneri in uinculis, et sic est uerè absq^{ue} reme^{di},
 dio, nisi hoc admittat^r, cum tm^o in lege chri^{sti} suau^{is} ma
 non cadat perplexitas, et uerè hoc arg^{um}et, uel in ista solutio^{ne}.

nisi ea datur, quae vera est, et cōclē cōcedatur
ingenue, ecc. 3. s. posse, et expedire, ut fiat, et ita eam
debere facere, q. s. ioculent^o, hoc. n. petri nedum, sed
et unget mundus, nationes omnes, Principum et regū
scatores, presbiteri et parochi, qui eius modi mala ex-
pediti sunt, tm̄ negant incurij, in experti, et qui resu-
sentiam fore vix à limine (qd̄ aiunt) salutarum,
vix. n. aliud de illis credi pot̄ de illis, nisi aiunt
crudeles occisores iudicent^o.

Demiq̄ aut ius nāg seu diuinū cōcedi tm̄ aut permitti
clandestinē cōtrahere, et filijs familias absq̄ cōsensu
parentum, itaq̄ concectū, aut permitti, illa eē m̄mo.
et tunc cōtrahens modi permissiōe aut cōcessiōem,
ius inferius, ut Suma^m, pot̄, ut sup̄. patuit nullis ex-
tremo. fieri, qd̄ tm̄ est absurdum, nā et prohibet, et tm̄
si quis diceret qd̄ precipit, quom̄. ecc. 3. p̄bet eadem fieri
et perpetuo prohibuit sub gravi. m̄ et p̄mis, et nedum
ecc. 3. sed et principes seculares, contra quas agere
nemo unq̄ dubitavit, fore pecc^m. / Jam ergo cōtrahē-
rent sibi oīo lex nāg seu diuina et humana, quod dicitur,
humana nō esset lex, sed iniquitas. hoc ergo demū
restat, ut lex nāg seu diuina prohibeat, sicut uere
prohibet, homines sic cōtrahere. quare ecc. 3. nō posset
nec respub. aliqua precipere hoīb̄ ut cōtrahant clau-
destinē, et filijs, ut absq̄ cōsensu parentum, nisi
tm̄

tñ eev lege nãq aur diuina prohibetum, sed tñ
 pãmijum uel concessum, posset ecc. illud precipere,
 quomihil affradus et falsius. relinquit' igr
 (inqs) hoc ee indubitatam, q lex nãq seu diuina
 prohibet huiusmodi mĩmo. ut cõmuniffimè exferè
 semper peccata. q si prohibet, quom' iteu' pofidet
 ecc. aur repub. illa iuitate? non ne hoc est uelut
 monstruum, q prohibeat perpetuò illa, et nõ finies
 eadem iuitati! ubi aliud, ut simile, dabitur. q si
 non prohibet, ecc. si iuitet eadem mĩmo. nõ facit
 cõtra legem nãq aur diuinã, quare neq cõtra uerbum
 dei, q si non cõtra dei uerbi' facit. p' ergo, que
 est nra concl. 1.

Et licet ^{ut} superius diximus, ueritas hęc, cum sit nãlis aur ad p'tiam
 nãlem pertinet, et ita rationibus et experientij seu exēplis
 magis probanda ueniat, qz aucto. tñ quia multis non satis facti
 solis rōnibus, et ad cõfidelibus, ut pro ea adducte sunt, aucto. i,
 talibus et doctoz cõcõfirmatimuz, omnes n. qui alicuius nõ
 mĩni sunt, aut aserunt aut in suis dictis p'supponunt id
 fieri posse per ecclesiam, et tñ queunt de modo, paucis nõ
 magm nõis demptis. Deinde, qui tenent tpe' euuisti mĩni,
 nõn sine cõsensu parentum a'fely' cõtraria fuisse nullum,
 non dubitarent ecc. id posse facere, imo nec possent negare,
 cum a facto d'at ad posse sit firmu' cog. Interquor est
 Glara in. c. vñ qui mĩmo. m. accusare pnt. Tenet idem concil.
 colomien. qd h' in. 3. rot. concil. Et optat decretalem illam

Vi. ser.

Quaristi 30. q. 5. aliter. renouari. Idem est concil. Mogonti:
et qd maius est, Petri concil. Trident. quando multis maiora par-
tium petiit, et fere omnes, demptis paucis tenent ecc^l posse.
Tenet Aloysius Hippomarus lib. suo contra hereses. Tenet Casareus
in catalogo gloriæ mundi. 12. parte. considera. 36. ubi adducit
multos alios. Tenet et Christophorus Corsinius lib. 1. de re ponti-
ficia, et licet multi et doctores teneant, sp^l Quaristi non
fuisse nullum, nullus tñ dicit, nō potuisse annullari ab ecc^l.
Propositus post longā disputationē in c. ad dissolutionem desponsa-
tionis. dicitur coe^l se opinione contra Gloriam et Abbatem cum
Hostien. qd si Papa interdicit, ne contrahat n^o n^o cum
clausula decreti irritantis, et si impedimentum nō sit perpe-
tuum, n^o n^o est nullum, si postea fiat. Papa ergo et ecc^l
p^o annullare.

Felinius c. 1. num. 18. de sponsalib. tradens an valeat statu-
tum laicorum, ut filia nō contrahat sine consensu Patris, tandem
dicit, qd valeat, qd nō venit contra substantiam n^o n^o, si
nō annullat illud, qd, inquit, non p^o facere nisi Papa.
Ecce ergo qd Papa p^o condere statutum annullans n^o n^o felix
contractū sine consensu Patris, ecc^l qd p^o.

Propositus in Rubri. de clandestini. desponsa. in responsione ad 3.
ibi non obstat Tertium arg^o. cum superior argumētaret
cum canon p^ofer inualiditate n^o n^o contracta, cur nō in-
ualidatur in clandestinis? Respondet, qd illud procedit quādo
Papa vult annullare, uel perpetuo prohibere. at hic solum
prohibere venit ob honestatem, sentit ergo Papā nō vult pro-
hibere in clandestinis annullando, quare cōcedi placet Papæ,
et

Et sui ecc. et solam defuisse voluntatem.
 Cōis ēv semā est in .c. i. de sponsalib. cum dicit, nō valere
 statutum laicorū inuicidari cōtractū mīmonij uel perso-
 nas, et ita non valere statutum legū civilium prohibentis
 mīmon. inter tutore et pupillam, rectorē provincie et pro-
 uincialē, non reddunt aliam rōnē cur nō valeat, nisi
 q̄ nā nō est de foro seculari, sed ecc. ita Abbas in .c. i.
 num. 7. de Sponsalib. quem sequuntur omnes alij. Si ergo
 rogarentur an hoc posset ecc., profecto non negarent.

Abbas cum cōi in .c. super eo de cognatione spūali, et in .c.
 q̄ dilectio de consang. et affini. sentit, posse valere cōtractū
 donec, si approbata sit à Rom. Pont. imo solam cōsuetudinē
 inducentem novum impedimentum dirimens mīmon. rōnē
 scandali: at cē scandalum in clandestinis et aliā mala,
 non dubitat. s. Tho. in 4. d. 28. q. 1. ar. 3. nec Cayeta.
 tom. 1. tracta. 12. de affu mīmonij. q. 2. qui dicit magis
 de se ē adum plerū malitēs, q̄ cōtrahere in 4. gradu cōi
 sanguinis. seclusa prohibitione ecc.

Anteminus. 3. p. sume. c. 17. 16. de voto simplicia, in principio
 dicit, q̄ si à Papa fiat prohibitio decernens iuratum et ma-
 ne in his impedimentis. s. clandestini et aliorū, que solam
 impediunt. q̄ mīmon. tale si subsequatur, est nullum. et
 ibi refert Salazarū id tenentē. Tenet expressē Silvester
 uerbo mīmon. 7. in principio versu. tertium, dicens ad solas
 hēre locum in Papa, et si impedi. nō sit perpetuum. ergo
 idem erit in ecc. quoad clandestina, licet nō sit impedi.

perpetuum. Tenet et Dñus de Soto in. q. d. 28. q. 1.
ar. 1. et nemine de hoc dubitasse, dicit, T

Tenet et Amb. cassanini, in tractatu. de claudes. ti.

fr Petrus à Soto. In suo lib. de officiis sacerdotum. Et demò
oēs, paucis (ut dixi) demptis, et his multo inferioris nois
nec est aliquid in similibus rebz, qd possit ecc^a prohibere, qd
nequeat irritare.

Aliqui et ex Pribus, qui id negabant absolute, posse fieri ab ecc^a
per statutum aut decretum. concedebant tñ posse in casu,
aliquo contractu matrimonij annullate. ex quo seq^r iam ecc^a
desesse, quare si subest cā, nō ē pteus clandestina annu-
llate, sicut aliquot, et et filiorū familiā sine cōsensu pater-
num.

Leo Papa, et hī. 27. q. 2. civ, cum societas nuptiarū ita à prin-
cipio sit instituta, ut ppter cōmisionē sexuum nō liceat in se
nuptiarū cōiunctionis chrī et ecc^e sacra^m, nō dubium est, illa
mulierē non pertinere ad matrim^o cum qua docet, nō fuisse
nuptiale minist^o. hęc ille. et in clandestinis et filiorū fa-
miliā multis parentibus liquet nō intercedere nuptiale mi-
nist^o.

Idem Leo Papa. 30. q. 5. qualis debeat uxor eē, que habenda est
sñ legem, virgo casta, et desponsata in virginitate, et abata legi-
time et à parentibus tradita sponso, et à parantibus accipienda
et ita sñ legem et euang^o publicis nuptiis in cōiugium lege
sumenda, et ceteris diebus vite sue, nisi ex cōsensu et causa
vacandi deo nunq^m ppter hominē est separanda, et si femina
fuerit, dimittenda, sed illa uiuente, altera nō ducenda, quia
adulteri res^o dei nō possidebunt, et penia illius p seip^s accipienda.

Item

Item ex concil. Lateranen. c. 6. / 30. q. 5. nullum sine dote fiat
 coniugium, iuxta possibilitate fiat dote, nec sine publicis nuptijs
 quisq. nubere, vel uxorem ducere presumat, ubi Gratianus
 dicit, his omniq. auctoritatib. occulte nuptijs prohibent,
 atq. ideo cum contra auctoritates fuerint nuptijs, pro infertis
 haberi debent.

Delagius scribens defensori Potentis 32. q. 3. Præm. puellæ
 inquit, est me famulum, aum. uero eius liberis actum
 constat esse nuptijs, et ideo aui magis electione de
 coniunctione neptis, q. Patris eius, cuius nullo modo libe-
 rum pot. esse arbitrium, decernimus attendi. et Gratianus ibi.
 q. ergo electione aui huic ista nuptijs probatur, hanc constat
 legitime sibi copulatam. hec Gratianus. quare sentit atq.
 licentia et vote parentum nō esse mōmōm.

Sed et Euastus sepe allegatus in hac mō in eptā ad Epōt. Africa,
 quæ h. 1. to. concil. fo. 68. et 30. q. 5. alter, et decreto do-
 nis lib. 6. dicit, alter legitimū nō sit coniugium nisi ab
 his, qui super ipsā feminā dñationē hanc mō, et à quibus
 custodiri uxor petat, et à parentib. et propinquioreb. sponses,
 et legitis dotes, et suotpe sacerdotes, ut mos est cum pre-
 cibus, et oblationib. à sacerdote benedicat, et à parantibus,
 ut dicitur de dote, custodia et conjugata à proximis angustpe
 petita, à legitis dotes, aut solemmiter accipiat, et bñdixio uel
 triduo mōb. vacent et castitatem custodiunt. Item, ita
 per ad legitimam scilicet ēē conubia, at uero presumpta, non
 coniugia, sed adulteria uel concuberia, uel stupra aut forni-
 cationes, potius q. legitima coniugia ēē, nō dubitat, nisi uol-
 untaria supragauerit, et uota succurrerint legitima.

Nullus fidelis cui videtur. 30. q. 5. c. nullus fidelis ex decreto & formis de Pape. c. 6.
ius cuius conditionis sit
occulta nuptias faciat,
sed tunc dicitur accepta
a sacerdote per nuptias
in dno.
et. c. nuptiator ex Nicolao ad consulta Bulgaria. ista q. n.
oia, et multa alia similia crepansata aut probant tpe illo
mismo clandestina et filios familias absq. licentia parentum
nulla ee, aut certe ita prohibita stricte, ut pro nullis tunc ha.
berent, aut pro minimo probant ecc. posse annullare.

Clemens. iij. scribens florentino ep. c. vi. qui mismo. accusatophi,
inquit. Parentes, fratres et cognati utriusq. sexus in testificatione
suarum ad mismo. coniungendum vel dissimulandum admittantur
qd. tan antiqua consuetudine, q. legibus approbat. Iacob. n.
max. parentes, et si defuerint parentes, proximiores admittuntur
qm. unusquisq. suam genealogiam cum testibus et ceteris, tum
ei ex recitatione maiorum suae laborat, qui. n. melius recipi
debet, q. illi qui melius sciunt, et quor. est inter ee, ut
ut si no. interfuerint, et consensu no. adhibuerint, qm. leges
nulli fuerit mismo?

4. concl. Sit q. d. id. p. expedire, qd. f. huiusmodi mismo nulla
redant. hanc ee. probant oia. superiora dicta, quibus pro.
batum est, ecc. hanc hanc potatem, frustra. n. eet talis plas
nisi q. d. liceret, et expediret illius assensu et executio. deus
aut. et na. minie faciunt frustra. quae sunt valet arg.
pot. expedire q. d. ergo iam est talis potestas in ecc.,
Cath. n. non sufficienter esset parvum) ita valet, est plas
iam data, ergo et q. d. pot. expedire illa uti, ex illo dogmate
certo et cap. q. d. deus reg. deficiit in rec. reg. abundat
in superfluis, ofere eadem semia est B. Anselmi in de
conceptu verbi, aut lib. curatus homo, q. minimum in conuenient

In deo

in deo est impote, et minima congruentia in eodem in du,
 cit necesse, necesse n. deus facit oia, et providet optimo m.
 / quod si data est hęc p[ro]p[ter] d[omi]n[u]m. certe in bonu[m] auct[orit]ate et ad
 evitanda mala concessa est, quare quęq[ue] mala illa vitan-
 da, et bona promovenda p[ro]p[ter] occurrere. p[ro]p[ter] ergo est, ex-
 peditur quęq[ue] ubi hac p[ro]p[ter]. sicut et p[ro]p[ter] ad alia impe-
 dimenta mino[rum] dei n[ost]ra statuenda data est et ecc[lesi]e
 de mala et vitanda et bona promovenda, que et p[ro]p[ter]
 occurrere, sicut se sepe occurrunt, et n[on] minima, sed ma-
 iora in p[ro]posito, multo ergo m[ag]is v[er]i dubitatu[m] q[uam] hęc q[uod] conc[ilio].
 imo et aliqui et P[ro]p[ter] negantes principalem conc[ilio]. 1.
 ecc[lesi]e posse, hanc non negabant, certe non intelligentes
 de quibus affirmarent aut negarent, aut quid dicerent,
 cum sibi ip[s]is in hoc repugnarent.

5^a conc[ilio]. Jam nunc et hoc t[em]p[or]e expedit ecc[lesi]e et S[an]ctam synodum g[ra]viter
 can[on]icam hanc ubi p[ro]p[ter], q[uod] s[ic] annullat, et irrita
 reddat huiusmodi mino[rum]. hęc conc[ilio] est ex illis, que
 dicuntur continere q[uod] factu[m] non v[er]is, in quo si erraret (q[uod]
 non evenit) non difficile posset error reparari, si n[on], n[on]
 bre[ve] sive deor[um] huiusmodi mino[rum] annullatio, posse
 tunc Papa abrogare decretum, quare n[on] est mag[is] posi-
 culum, si ullum est, hoc fieri. sed t[ame]n si p[re]dicta iam
 conc[ilio] sunt vera, non v[er]o q[uod] de hac possit dubitari, si
 n[on] ecc[lesi]e p[ro]p[ter], et quęq[ue] p[ro]p[ter] expedire, ut faciat, quia m[ag]is
 expediat iam, q[uam] tot mala passim et ubiq[ue] sequunt[ur] ex
 eius modi mino[rum] et oia que ex illis sequerent[ur], que

alias exprohibitae per ea. sequantur, priusq[ue] essent pro-
hibita et annullata, et usq[ue] totius et tanta inobedientia
clandestine contracta sunt, sicut hodie fit. fims omnis
mimonij, et bona oia eiusdem aut impediant, aut max[ime]
recipiunt detrimentum, proles. n. est illegitima, fides
deest, sacra. profanet sacilegio, litter. dissensionem, im-
mities max[ime] inter nobiles et familias, homicidia sepe sa-
quunt, infelices obitus multosq[ue] patrum ex nimio dolore
mimonij, que a filiis, ipsis inuitis, fims, adulteria plu-
rima, quibus vix p[oss]unt alias provideri, infelicitas exiter
commissione habent eiusmodi mimonij et inter coniuges
max[ime] odia, perueria testium, deniq[ue] que mala no sequi-
tur et quotidie plura, ut crescit indies concupiscencia, cu-
piditas, inobedientia hominum, vere nullus no videt, no
expedire, max[ime] cum aliquib[us] ex precipuis hor[um] malor[um]
nullo alio modo possit mederi, q[ui] huiusmodi mimonij
annullatione.

Expedit et eo q[uod] cum res sit grauis, ardua, et magna egens
consultatione, tanta deniq[ue], ut uel ob eam tm[en] graue con-
ciliu[m] merito e[ss]et congregandum, adest iam frequentiss[im]e
et max[ime] auth[orit]as, numero Patrum vniuersitate nationum
eruditione, grauitate, adsum et vlt[er]a P[ar]is placu[m] uir-
dotti, ut oia usq[ue] alias potuerit res h[ab]ere dignius, accu-
ratius q[ue] tractari et defini, tm[en] adest, ut debeat differri
e[ss]e n. hoc perpetuo excludi, cum oia, que desiderari p[oss]unt
habeamus. accedit et et consensu ac sem[er]a summi Pont[ificis]
ad que nonnulli P[ar]is neg[ati]u[m] hoc remitti poterant. multosq[ue]

et

Et cardinalium aliorq; qd doctissimoz viroz, qui Romæ
 diebus his in gravi^{mo} inquisitionis tribunal^{is}; S. P. N.
 Pio. iiii. presente conuenerunt, qui oēs, nemine exempto
 suum addidere calculum afferentes et eccl^{ie} posse et
 expedire nunc. quid ultra expectabamus aut pete-
 mus? qñ maior eius authoritas? imo qñ tanta? qñ
 maior eruditio, pluresq; eruditi? imo qñ tanta, utq;
 quis ergo posset contramitti, uel auderet? Si hæc oia
 concurrunt?

Et licet dictæ conclusiones et veritates adeo similes aperte
 qd probentur, ut liquidò constet, nihil posse contra eas cogi
 rationes adferri, qd uel minimò gignat dubium, aut pariat
 difficultatem. qñ tñ Pres^{es} illi, qui aut nō percipiebant
 earum pondus, aut moraliter resistere propofuerant, necedere
 uiderent, et à suis cadere opinionibus multa in cōtrauium,
 uel certe pauca et futile, adducebant, ut euidentius, si
 tñ fieri pot, dictæ veritates manifestent, eorum argu-
 menta adducere, ea qd aperte nō deluere, ut oibus uisus
 certè ma constet veritas, appareatq;.

Imo igitur effortissimè suo iudicio arg^{um} fuit hoc. huiusmodi
 mōdo. semper fuerunt, et perpetuò contra illa uoluntate,
 tum in eccl^{ia}, eadem damna, que nunc præteritis temporibus
 sequebantur, mentio habita fuit in cōcilijs præteritis, sal-
 tem et max^è in hoc sub Paulo. iij. de illis annullandis,
 tñ nusq; factū est, neq; ausa est eccl^{ia} edfacere, sumq;
 ergo nos temerarij uel audaces et supra se nos expres

nros volumus intelligere, et plus illis sapere, quare, inquit,
Pater non fecerunt, certe, quia aut non erant certi ecclesiam
posse, aut esse posse, dubitauerunt, expediret ne.

Pro huius aliorumque solutione id imprimis notandum, quod est
maximè argum. pro concessione magis a seculis, et hoc argum. et omnia alia,
que Pater illi adduxerunt eque et pari passo uentis, praetermittunt
contra omnia alia impedimenta, que ecclesia statuit, ut diuinerent
minimo, ecclesia scilicet non potuisse illa statuere, et ita errasse
euidens igitur est, ea omnia nihil probare, et uere ita est, omnia
esse sophistica, quoniam falsum concludunt. Nec est dubium, cum
uel ecclesia possit, uel non possit, horum magis alterum est uerum et
necessarium alterum uero falsum et impossibile, quare uel omnia argum.
que adduximus sunt sophistica, uel omnia que in contra addu-
cuntur. et ueritates istae scibiles sunt, sciri quoque potest, non ut qua
diatema circuli, que esse sit scibilis, eius tamen ueritas agnita
necum est inuenta, nec potest fons in ueniui, ita ut sit scita
et euidens. sed tamen in parte neg. sumus in praxi aut praxia
ueritate, que necum debet, potest sciri, uerum necesse est, cum
sciri et cognosci, cum, magis, dirigat in praxim spectantem ad
regime politicum et ecclesie gubernationem, ut omnia sit errorum
aferere, cum non posse sciri. et si potest debetque, ubi nam et quomodo,
si non in concilio generali tali tantorum, quale quatuordecim habemus.
Hoc iam pro solutione eius argum. permissis documentis, illud
huic adiungamus. et imprimis si hoc argum. concluderet
nihil denique in hoc sacro concilio statui definitumque deberet
si non praxi in alijs definitum statutumque esset, nro et

de

de quolibet alio conatus idem sequeretur, de Pontifice
 et quocumque, imperatore, Rege, Republica, de cuiusq[ue]
 regni, dicitur, q[ue] magis, nihil de novo statuere debent,
 que non prius decreta fuissent, audaces alias et temera-
 rij futuri, si faciunt, quo nihil absurdius et ridiculum
 magis, non debuit ergo fabricari. 3^m et 4^m gradum co-
 sang. et affini. addere, q[uo]d sui predecessores non fecerant,
 nec debuit Julius tres alios gradus superaddere, et
 duo alia q[ui]a affinitatis, q[uo]d nusq[ue] factum id fuerat
 nec innocuus. 3. debuit tres illos gradus et duo q[ui]a
 abrogare sub pena audacie et temeritatis, neq[ue] Theo.
 datus Pont. et alij Postea impe^{ta} cognationis spiritualis et
 legalis, cumimis expul^e honestatis iustis, demu^u nuclei
 Pontifices, nullaq[ue] concilia debuerunt aliquid novum
 constituere, quare omnes errant, nec possent nunc ecc[lesi]a
 aut S^{ca} Synodus tollere 4^m gradum affini^{er} consang.
 aut eius dispensatione ordinarij committere, q[uo]d maiore
 non fecerunt, et t[ame]n prope est factum, et multis placet d[omi]n[us]
 vnu^m vel aliud voluerunt et petierunt. nec possent et ecc[lesi]a
 aut eadem Synodus tollere aliquos gradus cognationis
 spiritualis, et impe^{ta} illa, que veniunt ex aqua formata
 et nonnullos gradus circa impedi^m pul^e honestatis iustis
 et t[ame]n S^{ca} Synodus fecit hec. errant ergo iux^a hosp[iti]a
 tuum semas, si suum ass[er]t. valet. Ecce quo dicimus
 contra veritatem apertam adducit. quare Respondet^{is}

quod ecc^{ia} (ut dictum est) semper prohibuit huiusmodi
mis^{is} et gravibus et q^{uod}q^{ue} annullavit, ut nō ostendere
ostendunt decretales supra adducte, et doctores celsissimi
superius allegati, sed et si illis nō credunt, hoc facit
ecc^{ia} nunc, q^{uod} in alijs impedimētis statuendis fecit, p^{er}
n. et nō p^{ri}mo t^{em}p^{or}e prohibuit, q^{uod} annullavit, et demū, cum
videret prohibiciones nō sufficere, processit ultra, et
annullavit p^{er} quod in sacris ex^{er}citijs nō contraherent mag^{is}
nō t^{em}p^{or}e fuit prohibita, q^{uod} n^{on} dum erat irritum, sed
contrahentes suspendebant sacro officio, et manebant in
suis uxorijs. De voveritib^{us} idem, nō. n. erant à prin^{ci}
cipio in ecc^{ia} religiones h^{ab}e institut^{ae} et approbat^{ae}, quare
p^{ri}mo nota fuerunt simplicia, q^{uod} solemnia. Ecclesia itaq^{ue}
indies crevit in cognitione rer^{um} doctrina et experientia,
et addidit multa, et definiit, tanquā d^{og}mata, q^{uod} quae
ad n^{ost}ram reformationē, ut scilicet h^{ab}e synod^{us} in utroq^{ue}
multa definiit et statuit, usq^{ue} antea decreta. sic
sp^{irit}us sc^{ilicet} docet ecc^{ia} omnem veritatem suis locis et t^{em}p^{or}ib^{us}
p^{ro} ut ipi expedi^{re} scire, nam o^mnia simul, sed ordinate, et
q^{uod} n^{on} est, et docet ad finem usq^{ue} mundi, nunc et his
t^{em}p^{or}ib^{us} plura mala maiora et frequentiora sequunt^{ur} ex his
m^{at}rimonijs, q^{uod} p^{ri}ncipalib^{us}, et q^{uod} h^{ab}eom^{us} aliud g^{ra}ve conciliū,
quod h^{ec} et similia possint defini^{re}?

Aliud eor^{um} arg^{um}ent^{um} erat, q^{uod} h^{ab}e annullatione multa iura tollunt^{ur},
ut titulus de clandestina desponsatione, et alii.

ad quod Deo. utinam plura adhuc tollerentur ex iuribus et Statu-
 tibus humanis, et quae remanescunt fuerent. ad quod. n.
 Ultra alia, congregat' concilium generale, nisi ad diminuendum
 infinitum prope numerum constitutionum humanarum? nonne
 etiam ecclesia statuit alia impedita, cessabant leges aliquae
 humanae et decreta, quae cessant. c. illo non debet de co-
 sanguinitate et affinitate? et tamen nunc Stat' Synodus tollit
 gradus aliquos in cognatione spirituali, et in impedimento
 honestatis iustitiae, et in affinitate, quae proveniunt ex copula
 fornicaria, in his, in quibus, omnibus non tolli iura humana
 multa? leges humanae non debent esse perpetuae, sed temporales,
 sed tamen naturales et divinae, quae non repugnet has esse temporales
 seu particulares, sicut illas esse perpetuas et universales,
 mutande sunt iuxta qualitatem et tempora et loca.

Aliud fuit arguere quia asserunt hoc esse dogma, An. s. ecclesia
 possit vel non, quae non est definiendum est cum semina maior,
 vis patris Patrum, quia multi contra dicunt, de finitio. n. dogma
 materiam fidei non debet fieri nisi ex magna concordia Patrum,
 nullis. s. aut paucis repugnantibus. cum sic hoc est Pres. co-
 tradicant. s. 57. esto maior pars consentiat non convenit
 dogma hoc defini.

Huius arguere quidam Pres. respondebant, hoc non esse dogma
 potest. n. ecclesia vel summi Pont. hoc decretum abrogare
 quia videtur expedire, qua ratione dicti Pres. credebant suffi-
 cienter responderi arguere. hoc tamen responsio meo iudicio non
 omnino satisfait arguere. nec video qualiter non sit dogma, ecclesia
 posse vel non posse, quae cumque pars definir' est. n. vult

necesse, illa, nisi, pars, que vera est, si. n. eia pot, necesse est
hoc, ecc. pot, q. si no pot, est impot, est. n. modalis diuisa,
que dum pura est, nunq. est contingens. atq. ideo aliter res,
potes arg. cum hac distinctione. Aliud est definire hanc
propositione, q. ecc. possit iuritate cuiusmodi mismo? tanq. de
fide, et ita catholica, ut opp. contra fidem sit et heretica, et
sub Anathemate damnare opp. aserentes, aliud est circa
huiusmodi damnatione, et atq. anathemate annullare dicta
mismo?, Primu. Sca. synodus no. facit, sed tm. 2. quod
fieri pot. atq. expressa damnatione sub anathemate, et hoc
arg. ut predictu. est in resolutione primi, eque et pri. pagu. et
curia in omnibus alijs impedimētis, que ecc. possit, a. n.
ecc. possit prohibere et annullare mismo? rōne cognationis
crasim. in gradib. vlt. p. rōne cognitionis spualis seu
legalis, rōne criminis pu. honestatis iustis, rōne sacri ordinis
in his, niq. et omnib. alijs statuendis aut derogandis, no.
dubium quin sui dogma, et ita in quolibet impe. statuendo
et tollendo includit dogma, nec ideo erunt tot dogmata,
quod prohibitiones, derogationes, annullationes, et consti.
tutiones ecc. pot. facere, sed tm. est vnu. dogma respectu
suum, alias. n. infinita. eunt dogmata, q. tot sunt, que ecc.
pot. statuere aut destituere. quare sicut in alijs omnib.
impedimētis non prius ecc. definitur, se posse, ita q. de hoc
faceret adhibere, sed facto ipso ostendit se posse, ita et nunc
circa definitione pot. hoc decretum facere, ponere in praxi sane
somas q. s. possit circa niq., anathematione expressam et for.
malem oppos. esto sui quedam virtualis definitio, sicut
q. statuit alias leges et constitutiones in quolibet. n. tali

includit

includit' implere hoc veritas. s. q. pot' statueret illud, et
 sui definit in actu exercito (ut dicunt dialectici) nō in actu
 signato. qd' amplius ex' declarat'. dispensavit ecc'ia quōq;
 in minimo ratiōnē, in voto solenni, in q' gradu cōanguit',
 citatiōnē damnationē eorū, qui tenent eam nō posse, inter
 quos est. s. Tho. quoad duo p'ia, sequuta. n. est ecc'ia in
 hac paxi oppositas semian citiā damnationē, in q'q; alteriq;
 simile ē habemus ex concilio Viennensi clement. de sūma
 Trini. ex h. ca. que incipit, fidei catholici. s. Baptisma,
 ubi concilium opinione illam, q' in cap' virtutes et in
 formans grā parvulis infundant', tanq; probabiliorē,
 recipit, nec tñ damnat oppositas semian. et sic nullus ma-
 nor scopus in actō. - Demūda estō uera informatō defi-
 nitō tanq; dogma, q'ntum ad hoc q' ea possit. s. An sta
 synodus bñefacere, q' omnes theologi, ut dictum est, cō-
 uenerūt in hac semā, de p'ter dicit, in p'ter ē pauci
 negarūt hoc. sed q'ntum ad illud, an expediat, an non
 (qd' nō est dogma, sed res facti) plures dixerūt nō expedire
 tñ sufficit maior pars, q' non est, ut dixi, dogma. et q'nt
 ecc'ie visum fuerit, pot' ut dictum est, abrogare decretū.
 est igit' hoc arg'm sicut et alia. i. nullum.

Alio arg' querebant quomōdo ex q' annullat' tale min' mōm? cum
 concurrat illi oīa que sunt de cōsentia min' monij et sacra-
 cōtra que nō pot' ecc'ia facere.

Statim videt' hoc arg'm in omnib; alijs impedimētis curare,
 ubi ante ecc'ie annullationē oīa ē, que de cōsentia et subs-
 tancia min' monij essent erant, concurrerant, In sacō ē

penis, et alijs, ut supra dictu est, nec est hic locus aliam ca-
uillationi, est. n. ecc. aut resp. non impedita in his, et
se gerit, ut ca. vniuersalis cum particulari, ut deus cum igne
et qualibet causa creata, et siui deus quigq. prohibet ali-
quid, tñ concurret cum ea creata, cui prohibitionem erat ad
oppositum effectum, quigq. uero nō concurret, uelut cum igne in
camino tuum quicq., cum sole dum seht ad Gabaon, cum
Balaam Profeta, dum mittebat maledicere israelitis. In his
inq., casibus et multjs alijs miraculis, que fiebant in maxime
passionibus, deus nō concurrebat ad effectus, quos cause ille
secunde suapte nō poterant producere, sed potius oppositos
effectus efficiebat, ut in camino pueros refrigerabat, sed
stabat, nec mouebat, Balaam benedicere. eo, inq., modo
ecc. successu. in cōtractis et multis actionibus seht,
ut quigq. prohibeat tñ, et tñ concurret ad actū prohibitum
qñ nō annullat, quigq. uero et prohibet et annullat, et
tunc nō concurret, sine concursu aut cāz vniuersalis, et
preordinatę inferior et subordinatę non agit, uelut sine
sole et eius cōcursu hec inferioria nō quierent, et siui
Statuit deus cās creatas vniuersales et preordinatas a
quibus in suis actionibus inferiores dependere, ita et
dedit reipub. ecc. hanc glātem, cui subordinauit indiui-
dua et particularē supposita, ut hec sine illius cōcursu in
his agerent in his actionibus moralibus, que spectant ad
bonū reipub. et siui ille ordo cāz nātūm est necessarius
in universo, ita et iste in moralibus causis et in gratiis et
ut perōia et in omnibz et mores sint similes et cōformes nō

et

et gratuita e^t moralibus seu n^{at}alibus, estq^{ue} suavi^{ta}te lex
 dei dispositio in toto vniuerso, et in toto politico sicut et in
 toto seuo corpore nati, nec manus. n. nec alia pars hominis
 pot^{est} aut moueri, aut aliquid agere sine hominis cōsensu
 et cōsensu.

Aliud A^uth^m quia filij familias quōq^{ue} nequeunt cōtinere, sed
 uerunt, et parentes sunt duci, nolentes eos nupti tradere
 ergo crudelis est in tali casu, eos non posse contrahere, q^ue
 requirit statui, qui n. nō pot^{est} cōtinere, inq^{ue} A^uth^m rubat,
 q^uo. contra A^uth^m doctrinā eorū huiusmodi statutum annu-
 llans talia n^{on}mo?

Ad hoc imp^{er}imus dicit, q^uo. S^{an}c^{ta} synodus neq^{ue} ual^{et} neq^{ue} in-
 tendit in vniuersū annullare n^{on}mo filiorū absq^{ue} con-
 sensu parentum, sed in filiis usq^{ue} ad. 20. t^{er}mⁱⁿū, aut. 18.
 annum, infemins uerō usq^{ue} ad. 16. uel. 14. ad quam
 etatem nō dicitur est filios expectare parentum cōsensum,
 neq^{ue} in illa uerunt, aut est valde difficile cōtinere.

Deinde e^t S^{an}c^{ta} synodus prouidet illis casibus, esto rari-
 simi, ut. s. recurrant ad spūales P^{re}s. i. ad ep^{iscop}os, confe-
 sores seu parochos, qui si opportuerit referant ad ep^{iscop}um,
 cuius est prouidere in similibus filiis spūalib^{us}. deinde
 e^t nullallex pot^{est} statui, que oīa euert mala, et occurrat
 singulis erōibus in cōmodis, satis est q^uo. plura tollat, esto
 nō oīa et singula.

Aliud erat a^uth^m q^uo. quōq^{ue} licet, conuenit, et est nec^{ess}ariū. clan-
 destinē contrahere, et filios sine cōsensu parentum, ad
 mala et scandala uitanda. fatemur, sed e^t quōq^{ue} est

nec^m ad scandala et mala evitanda iustitiae in gradibus
consurg. exaffinit. prohibitis, et ubi sunt alia impedimenta
à iurepositivis, ergo ecc^a male fecit illa statuendo. est
et quod nec^m aut expediendi^m plura hère brevia, appe-
tere dignitates exponere, ergo ecc^a male prohibuit, licet
quod occidere, s. nō sū precept^m nō occides. Jam et sc^a syno-
dus providet illis casibus, ut de licentia epⁱ seu parochi
possint prestare iurisdictiones. hec ergo arg^a si iocū
dant, nullę humane leges poteriū statui, cum. n. humana
sint decreta, de rebus vel actionibus nō intrinsicè et nec^o
esse per bonis aut malis, necessarium est in omnia illarū
de se quę variabili occurrere casum, in quo nedum licet, sed
et expectat, imo necessarium sit, agere cōtra cōtice et sc^a
legis. huiusmodi servit Ep^{iscop}ia, seu equitas, que est nātis
ratio, cui legis huiusmodi intentio debet esse cōformis in omni, nec
leges humane cōmuniter obligant de se, ubi nātis vel divina
nō militat, nō obstante morte aut eius magno periculo.

Est et aliud arg^m quia ex hac minimorū annullatione, se-
quent^r tot mala aut plura, quę iam sequunt^r ex clandestinis
quę contemnet^r, nec nationes obediunt eis illi, et precipue
sequet^r hoc damnum, quod si quis post hoc decretum clandesti-
ne duxerit puellam, vel filium familiaris sine consensu pa-
trium, et duxerit illas ac stupraverit, postea uicō contra-
hant p^uce et excōsensu parentum cum alijs, priores ille
manebunt decepti, et cum suo damno absq^e remedio, quod
nequeunt illas ducere, cum iam duxerint alias, vel et

Si nō duxerint alias, cum sciunt prima illa nō esse
mīmo. non eas ducunt, sed alias. et tñ, si prima illa
fūissent mīmo. meta inferni et quia nequeunt affolui
citra hoc, sumunt illas quores.

Dico, ut iam dictum est, nullis legibus posse oīa mala et
incomoda euitari, sed necessarium est semper aliqua eue-
nire, sed intentio legis latore est, ut pauca et ra-
rius eueniant, et negamus, q̄ plura mala sequantur ex
hac mīmo, nisi amullatione, siquidem probatum est
quod pōt ea amullare, et quōd pōt expediri, ergo ē
quōd securus hinc, ut plura euitentur mala, et pauca
eueniant, et Pēs iudicant nunc currere pēs, qñ expe-
dit. atqz ideo non est hoc decretum diuinū seu nāle, sed
humanū, qd semper poterit, si expedierit, abrogari,
et puelle, cognitio nō ē illa mīmo. sibi post hac cauebant
et iuvenes, si eas sic deceperint, ē tenent eas ducere
si pnt, aut eas dōtare, nec citra hoc pnt affolui, nec
meta huius, q̄ nō obediēt decreto (omittendum est, ea
nō rōne nulla eēt lex statuenda, nec nālis nec diuina
ē, qñ contra omnes sepius agit, et ab innumere
hoībz cōtemnunt, sed de hac lege melius sperandum,
qñ omnes pēs familias et nationes et Principum oratores
parochi, confessores, exprolati magis expecti petunt eam,
imo urgent, nō ergo adeo timendum, illa mīra ē cō-
temnenda, ut hac rōne stā synodus timeat illam sta-
tuere.

Præterea erat aliud arg^m. quia inter infideles degunt multi fideles,
apud quos non sunt sacerdotes, qui benedicant nubentes, idem
posset accidere in terris hereticorum, possem. n. deesse sacerdotes,
non possem q. catholicis contrahere.

Hoc arg^m impavimus et relinquitur, quia posset et contingere ali-
cubi inter infideles non esse nisi fideles inter quos est aliquid
ex impedimentis positum per ecc^l, ut consanguinitas vel affinitas
cognationis spiritualis vel aliorum. hoc s. arg^o. nequella impo-
sibilem statuerenda. Si q. tales fideles ignorant statutum,
non obligantur eo neque tenentur. q. si sciunt, nec possumus illud suare
et non obligantur, imo. n. ita excussat ut igno^r. Sed quid di-
cimus de alijs sacralibus penis, s. euchast, que et magis necessarium
singulis, q. minimo et plures sumi debent ex precepto Christi
et ecc^l. cum tñ minimo nec sumi nec^o singulis, et semel tñ
in vita contrahat, aut ratio? si ergo non tollit, qui minus ecc^l.
prescipiat omnibus fidelibus semel quædam confiteri et sumere
euchast, esse plures fideles inter infideles, qui nequeunt admi-
nistrare hoc preceptum, quare obstabit statuere hoc decretum de
minimo? Sed tñ talia sunt ista arg^{ta}, unde et orabat
alii Pres, qui necesse huius sacra^{ti} equabant necesse. Cap^m, et
quo inferebantur equè late potere debere ministrum unius et al-
terius, Cap^m. n. est omnibus et singulis necesse ad salutem, et
ita in precepto singulis, minimo vero est si necesse in repub.
nulli tñ est in precepto, dicente Paulo, Nellen omnes eē scitis
ego sum.

fiat aliud arg^m sumptum ab absurdo, quia hoc decreto posset,
qui

qui cōtraheret corā parracho, et duobus testibus nō claudens
 destine cōtraheret, et tñ, qui corā 20. vel. 100. et laicis
 sine parracho et licentia ecc. cōtraheret, eius mīsmo^m est
 clandestinū, cū tñ sit publicū, et sic pu^{um} est clandestinū
 et secretum nō esset clandestinū.

R. hoc vult ecc. ut etiam ab ea petant hoc sacra^m quia
 pñ, nam nunc est ante decretum factum, qui sic pu^{um} cōtra,
 hū sine licentia tñ et bñdictione ecc., punit tanq̄ clau-
 destine contrahens, et qui cū licentia et bñdictione ecc.
 contrahit, et si corā duobus tñ testibus, nō punit, neq̄ habet
 pro clandestine contrahente, sed legitime. Et preterea, qui
 corā multis sic cōtrahit, quid mī contrahet corā paucis et
 parracho! et cum licentia ecc.! nunq̄ nō est ille cōtemp-
 tor ecc. et meretur puniri! nō ergo obstat hec quominus hoc
 decretum fieri possit. Sicut et votum religionis aut casti-
 tatis, et si pu^{um} fiat et corā multis, nō tñ in manibus parrati
 seu ecc. cum solemnitate requisita simplex tñ est, nec divi-
 nit mīsmo^m cōtrahit, neq̄ cōtrahendum. et tñ si fiat cum
 solemnitate requisita corā duobus tñ, et est solenne, et divi-
 nit mīsmo^m cōtrahendum et cōtrahendum.

Miser si impugnant hanc veritatem, mīsmo^m arunt, est
 contractus nātis nō civilis, velut quaelibet alia res nātis
 ergo pñs causis illius necessariis et sufficientibus, nō pot
 impedi, quominus reserret. cum ergo cōsensu labor et
 mutuis cōtrahentium sit cōsufficiens, hac pñs, claudes-
 titas requirit impedi, imo vī absurdum, q̄ pñs est vel
 est testium, aut absentia pñs mīsmo^m vel testat, et q̄

testes sint de nec^{to} aut certia cotradictio, ac si quis diceret
ignem sufficienter applicatum combustibili posse impediri ne com-
burat ab humore aut defectu testium, et de quacunque alia
causa nati, quo mihi affidui.

Huius est, etsi sit indignum solutio, respondet uti ad alia res,
possibile est, si formet eadem aff. de cotradictio in gradibus
consanguinitatis et affinitatis additis per ecc³. uel ubi sunt alia impe-
dimenta ab eadem pot^{ta}. prius n. q^o leg^o eam impedimenta
totum aff. et tenebat et verificabat in illis, qui cotradictio
3°. 4°. 5°. 6°. 7°. gradibus, omnes n. hij q^o d^oq^o fuerunt prohibiti
ut hi. 35. q. 2. et 3. per multa cap. Si similiter et in omnibus
alijs cotradictio in quibus cotradictio alia impedimenta posita
per ecc³. quomodo ergo ecc³. in illis oib^o impediri causas
natas? .i. consanguinitatis legitimam personarum legitimam, quales tunc
erat? mirum est, q^o hij homines no. intelligant suam p^onam fea-
gilitate. evasiones, quas hic dant, et differentias iam supe-
rius sunt exclusas, consanguinitatis n. uel affinitatis in hoc uel
illo gradu, et si eadem et tanta est, et manet, cum sit
nata, siue agnoscat ab hoib^o, siue non, neq^o n. aliquos ee
consanguineos uel affines ex hoc pendet, q^o si agnoscant se pu-
tatis et t^o iam eadem gradus consanguinitatis uel affinitatis no.
placet, iam uero placet, iam iterum reuocat q^o placet, cum
t^o sit cognatio nati, nec dependeat ab hominum cognitione.
Sicut ergo ecc³. pot^{ta} hoc facere, ut quotq^o in tali hoie est cognitio
qua se agnoscant consanguineos uel affines in tali uel tali gradu,
eadem consanguinitatis uel affinitatis sit impedimentum decimens, q^o uero

non

non ita homines se agnos cum pariter, nō sit, eadem
 inq̄, consanguinitate et affinitate atq̄ equali manente, Sic et pot
 constitucere, ut minimū contractū cum ecc̄ licentia, et
 corā tot testibz sit ratum, et aliq̄ ritum, manente
 eodem cōsensu et eisdem personis, sicut si dūz persone
 masculus et femina vixissent tēp̄ illo, quo .s.^{us} gradus cō-
 sang. fecat prohibitus, et tēp̄, quo nō erat prohibitus (qui
 casus et facilis est, imo excontigit, qui con̄ consanguinei
 in illo .s.^o gradu et mutuo cōsentierent in minimū. Et tō illo
 tēp̄, illi, nec persone et eodem cōsensu fieri, dum erat pro-
 hibitio, non causabam minimū et hodie, remota prohibitiōe
 uel habita et dispensatione ab ecc̄. erit minimū. est ne
 hoc impedire ignē applicatum ne cōturbat? aut impedire solez
 ne illumines, uel aliam cām nātem? idem oīo pot ostēdi
 in his, qui tenent cōturbare, quocunq̄ alio impēto exiit
 ante dispensationē, et post dispensationē, uel anteq̄ esset
 illud impedim̄ constitutum, et postea. In his inq̄, oīz,
 et ita sepi me op̄, sim̄hos, a ferere, ecc̄. impedire cās nāles,
 ne producant suos effectus, et usū dare illis facultatem
 ut producant, futilia ergo sunt oīa eoz arḡta.

Sed et in alijs contractibz omnibz respub. aut legis later eodem
 facti, ut testa^m. legatio, donatio, et ceteri nulli sunt et
 irriti, nisi suatis solemnitatibz his uel illis, inter quas est
 numerus tot uel tot testium. Itaq̄ et uice nāz nō amittit
 illi contractibz, nec diuino, cum nec bona consūa possint retine,
 si sic donata uel legata, ut si quis per ludum sine fraude
 erdolo, uel donationē factā à minoribz, aliquid habeat,

aut per donationem uxoris, inuito viro, tenet restituere et
in foro confisus, nec una hoc absoluit. non ergo lege naturali nec
diuina stat ille contractus, aliam lex humana obligat ad
tra naturalem et diuinam. quod est erroneum. Legatum et per
testamentum defectu solemnitate et numero testium, nullum, cogit
quis restituere, ut nec bona confisus possit retineri, non ergo
testamentum oralium, nec statat iure naturali aut diuino, aliam
idem sequeretur, quod lex humana derogaret naturali vel diuina
prescipienti vel prohibenti. In his ergo omnibus lex superior
concedit vel permittit, non precipit aut prohibet.

Quod si lege naturali vel diuina tale legatum, vel donatum esset ipse
legatarius vel donatarius, nec posset homo precipere restitutionem
illius, nec aliam, cui restituitur, posset recipere in foro confisus, sed
omnino teneretur restituere legatario.

Omitto quantum spectat ad testes, et eorum numerum, quod solet
dici, et verum est et lege naturae, dictum si unus, et dictum nullius
et naturae non sufficere ad probandum, cum in oediuorum vel tuius
stat omne verbum.

Ad formam igitur huiusmodi, cum dicitur non modo esse contractum naturalem,
dico, naturalem esse multiplex et equiuocum, cum plures opponat
iuxta regulam Aristoteli in topicis, velut super naturalem seu mira-
culoso, uidentis seu coacto, libero seu voluntario, raro seu con-
tingenti, casuali, neutro seu indifferenti. non ergo ita est con-
tractus memoratum naturalem, ut non sit liber et voluntarius, quare,
ut voluntarius et liber, moralis, et legibus morum subiectus
unde non inest naturalem, velut gratia aut corruptio, cum, ut

dictum

dictum est) et liber sit, et ex voluntatis contrahentium co-
 sensu oriatur. atq; ita cessant oia adq; que adducuntur
 ex similitudine aut proportione tunc naturalium. imo est similis
 alijs contractibus, qui inter homines fiunt, et sunt necesse in
 vita politica, nec atq; illis pot mundus extare, ut sunt
 permutationes, emptiones, venditiones, locationes, dona-
 tiones, et similes, qui omnes, sicut et matrimo. subiacent
 legibus humanis, quibus modificantur, seu determinantur.
 et quibus non sicut erunt nulli contractus et iusti. et plus
 hec (ut dictum est) ois est necesse in repub. maxe erga matrimo.
 contrahenda, quibus et gignit et sustinet respub. Potest
 ergo dici contractus naturalis, uel qd necesse in nat. et conformis ins-
 tinctui et inclinationi naturali, ad quem nat. inclinatur, etsi est
 de iure gentium, uel et nat. qd nat. ipsa docet, et quida-
 modo reperitur inter animalia, quare non violentus est contractus
 aut coactus, nec casus contingens aut casualis, neuter uel
 indifferens. omnibus ergo modis his opposit dicitur naturalis
 ex quo nihil habet, unde respub. uel eccle. non possit matrimo.
 iusta facere, nisi iuxta suas leges contrahant, sicut pot
 in omnibus alijs contractibus, quos multi eisdem modis
 sunt naturales.

sed et aliud adq; faciunt, quia adus matrimonij occultus et
 secretus sui natura est, aut esse debet, mutua, et conuictio
 uiri et femine in adu conjugali, qui ob sui pudore, fugit
 horum oculos, qui ergo inquitur pot scire, ut sit de necesse
 matrimonij ex eentia coram testibus fieri et contracti.

Hoc autem viduatum magis est, quam alia, cum sit constantissimum
maximo in omni re publica bene gubernata per se esse oportere et
manifesta, ut filij cogniti sint, legitimi ne sint, an non.
et sic in nullo contractu apud gentes quas cumque tantum sunt
solemnitates, adeo quod publice, nec tot inuitentur, uelut in ma-
trimonio, ut dicitur et, qui nullis alij spectaculo aut con-
tractibus affuisse legitur, per se tamen cum sua prima matre et dis-
cipulis, publicis in seipsum nuptijs, qua actione ostendit, et
locum modum nuptiarum celebrandi. quare semper et ubique
fuerunt prohibita maximo clandestina, nam et qui male agit,
odiuin lucem. Cum ergo prohibitis hęc clandestinorum perpetua
fuerit ac universalis, aut est lex nature seu diuina, aut
a uice seu instinctu nature ortum habet, cum sit lex humane deter-
minatio quedam sit legis nature uel diuine. Potius ergo nature
est palam contractore, et in nature seu contractum, clandestine.
cum ergo saltem ab instinctu nature quodam procedat prohibitio
hec, quare non poterit lex humana cum illo instinctu prohibi-
bere et uicita reddere cuiusmodi maximo clandestina? cum
multo peruisi in natura sic contractore et filios in uicij peccatis,
quod unquam fuerit contractore in gradibus consanguinitatis affinitatis. a quo
usque in 7. et in alijs impeditis ecclesiasticis. et tamen 5. dicitur. dicitur
in 4. d. 34. q. unica. ac. i. ad 4. et d. 36. q. unica. ar.
5. in corpore uice ecclesiasticis esse prohibitum contractore in dictis gradibus
et in alijs impeditis. dicitur. n. in p. loco, quod ex qualibet lege,
triplici maximo, nature, diuina, et humana, persone potest fieri
illegitimus

illegitimus ad contrahendum, quare lex humana prohibet
 contra permissivam superioris legis naturalis vel divinae, (et in
 loco aut, cum minimo^m fiat per modum contractus cuiusdam, or-
 dinationi legis positivae subiacet, sicut alij contractus.

et in eodem. q. d. 37. q. ar. 1. in corp. inquit q. sacerdos
 impediatur minimo^m ex constitutione ecclesiae. habet, in grece ratione
 ordinis, in latinis in ratione voti, et. q. 2. ar. 2. corp. d. 20.
 us ad idem, inquit, ex statuto ecclesiae minimo^m impediturtm, et
 divini potest contractum. et d. 40. q. unica. ar. 3. corp.
 et ar. 4. corp. et ad 3^m. et gradus, inquit, aliqui contra
 qui intm ex humano statuto sunt. Idem agitur de afermitate
 d. 41. q. unica. ar. 2. / et d. 37. q. 1. ar. 2. ad 5.
 minimo^m inquit, hoc pro causa rursus consensu, non autem ordo,
 sed hoc cum satisfactione deest minatur a deo, et ideo minimo^m
 potest impediri ex ordine procedente, quod non sit verum minimo^m. non
 autem ordo ex minimo^m. quod non sit verus ordo, quia satisfactio
 virtus est immutabilis. sed abq. humani potest impediri.
 Ecce impeditur solutum a q. qd. faciunt de ordine ad minimo^m.
 et 2. videtur inquit locus. s. ubi. aferat minimo^m subiacere
 legibus humanis, q. q. ad hoc, qd. est, qm. e. verum minimo^m.
 vel non. et tñ. isti, si deo placet, utuntur testimo. s. ubi.
 contractos, cum talis respectu sit contra illos.

Et demum si ades e. res naturalis, ut isti volunt, velut homo
 aut res alia naturalis, resultans ex multis consensu contractuum,
 itaq. illa sit causa necessaria et essentialis, aut sit definitio minimum^m,
 ergo, ut nullo modo potest fieri e. aial. rationale aliquid, et non hominis
 aut aial. inesse corpori, et non prope hominem, cum ne queat di-
 finitio separari a definito, nec e. contra, ergo nec potest fieri

ullo m^o. nec per p^oam aliquam personam legitimam, et nullo
modo impeditas multis et libero consensu, clandestinè tñ
contrahere, quia p^oat m^oim^o, aut dicant qualiter hoc po-
teat impediri, vel à deo, stante illo mutuo et libero consensu?
Necem (nam nihil aliud cogitari pot^{est}), si deus notat, cuius
vot^o requirit^{ur}, ita dicitur, q^{uod} ecc^l. e^o vot^o in suis membris
requirit^{ur}, sicut et in alijs contractib^{us} vot^o reipub. et in
toto nati, vel homine, ipius vot^o, ut manus operetur. et
hanc potestatem dedit de^{us} ipi ecc^l. q^{uod} nec^{esse} est, ut eui-
tent^{ur} innumera mala. et sicut circa collatione^m beneficior^{um}
ecc^l. laboramus, ut sic fiat, q^{uod} nulle cent lites, quid in
vicinis m^oim^o q^{uod}stam possimus, sic providebimus, ut lites minu-
mere evitent^{ur}? que ex m^oim^oij^{is} clandestinis, et felio^{rum}
inuitis presentibus, innumere oriunt^{ur}, ultra alia mala?

quod dum facimus tam in dirimendis aut impediendis litibus
in beneficijs conferendis, q^{uod} in casu m^oim^oialibus, utifit, si dan-
destina annullent^{ur}, minus suspecti sumus de intuitu ad lucum,
q^{uod} sequit^{ur} ex lib^{er}is et expens^{is} impositis clandestinè contrahen-
tibus, q^{uod} si ea notamus irrita reddere et lites impedire, immo
ob id non difficile iudicabant multi, ubi iam non nulli iudi-
catis, oculum nos hère ad lucum. quare et in dubio in
hanc partem deberemus inclinare, que tutiores nos reddat^{ur}
ab homin^{um} iudicijs, et sinistra intentione.

Sed et adversarij, qui hoc fieri, contra verbum dei esse, asserbant,
ut cōsequenter loquerent^{ur}, verbum et dei contra nos asserbant.

Sed q^{uod} prestiteret eis nō afferre. aiebat. n. Malach. 2. e.
" haberi sic, non respiciam ultra ad sacrifici^{um} nec accipiam
placabile

„ placabile quid de manu via et dixisti, quam ob causam?
 „ quod dñs testificatus est inter te et uxorem pulchritudinis tuae, quam
 „ tu despexisti, et ego particeps tua et uxor fedus tui. Ego
 ex hoc loco sic formabant arg^m. dñs arguit eos, qui uxores
 despiciunt, aut dimittunt, et alias ducunt per hoc, quod
 dñs sit testificatus inter vium et uxorem, non dicit, quod testes
 fuerunt alij in minimo: contrahendo, sed quod ipse testis fuit
 et testificatus, ~~ergo~~ ergo nulli alij testes sunt necessarii,
 Demde, inquit, probabile est inter eos res, quos dñs ar.
 quid illo loco, nonnullos cotraxisse clandestine ab q^o testib^o,
 cum tñ de oibus aserat se testificatum esse inter vium et
 uxorem, ergo inferunt, nequi ecc^a iurata reddere minimo?
 clandestina, ecce verbum dei expressum -
 certe isti homines reddunt se ipsos mirabiles, potius dixerim
 ridiculos in hoc potissimum arg^{to}. Sensus germanus illius
 loci est, ut est videre in omnibus expositioribus, deus constituit
 minimum, est q^o auctor coniugij, arg^o q^o demandavit coniugij
 fidem, dum dixit, propter hoc relinquet homo patrem et matrem
 et adheret uxori suae et erunt duo in carne una, Ideo
 particeps dicitur et uxor coniunctionis et fedus, et hoc est
 deum testificatum inter vium et uxorem, instituisse minimum, for.
 magis uxor de casta via, explicasse strictissimè illud fedus
 conjugale, ob quod sit relinquendus p^o, sit et relinquenda
 via, ob que erat magnum crimen et sacrilegium dimittere
 uxores et accipere alias, in quo, quod illi perstabant, in
 magno, inq^o, illo pecc^o, testat dñs, se non respecturum ultra
 ad eorum sacrificium nec quid placabile de manu eorum esse

acceptationem, quippe, quoniam non acceptata persona, nec munera
acceptant, respexit. n. dñs ad Abel et ad munera eius,
ad Cain autem, et ad munera eius non respexit. Et hoc autem
vero et germano sensu nihil mirum sequitur, quod ecclesia non possit
iurata reddere clandestina nuptia. Ita. n. et equè dñs
testificatus fuit in omnibus nuptiis, que iam sunt et
prohibita et iurata facta per ecclesiam. ob alia omnia impedimenta,
erant. n. vera et rata prout ab ecclesia eorum iurata facta,
quare deus testificatus illis, et inter viros sic contracten-
tes et uxores, et tñ ecclesia deinde postea iurata fecit. quid
scrupuli manet in hac solutione?

Diuinarum, deinde, isti, dum dicunt inter eos, quos per Malaciam
dñs arguit, probabile est non nullos contractasse clandestinè,
quorum nuptiis et deus testificatus fuit. Hec imprimis est
mera diuinatio, et tñ sic isti probant verbo dei. Deinde
demus illis gratis oia inuisse, quid inde sequitur? nullo
clandestina tunc etiam rata, effecerunt, ergo ecclesia non potest illa
iurata reddere, per quem locum tenet ad? cui instat in
omnibus alijs impedimentis diuinentibus postis ad ecclesiam.

Sed et si velimus nos multo probabilius diuinare, nunquid
non est verisimilius non nullos ex illis multis, quos dñs
redarguit per Malaciam, contractasse in 3.º, 4.º, 5.º, 6.º uel 7.º gra-
dibus consanguinitatis uel affinitatis, aut ex alijs alijs impedim-
entis, que ecclesia postea constituit sub prelo honestatis iustitias uel
crimini? certe est, et multo probabilius et verisimilius, quod
quod sine testibus contractauerint. dñs autem in omnibus illis nuptiis
nuptiis testificatus fuit inter viros et uxores, et tñ non obstante

illa

illa testificatione ecc^a isthuc n^o n^o ubi s^ut illa imp^ota
irritare d^ol^li.

Alia ridicula magis, si t^u e^o p^ut, ex sacris h^us adduxer^ut
ut illud Pauli ad heb. honorabile c^onubium, et th^ous in,
maculatus in omnib^us. Unde e^o sic aff^ofirmabant, in o^oib^us
ergo e^o in clandestine contrahentib^us. quid e^o stultus?
ergo nec pecc^o e^o clandestine contrahere, quare n^o n^o n^o
culatum nec honorabile. et esto e^o, e^o sine pecc^o au^oferet^ur,
unde valet, ergo ecc^a n^o p^ot illa annullare? et dem^u appl^o,
ca o^oia eor^u aff^o ad reliqua imp^ota que ecc^a constituit,
in quib^us ante p^ohibet^ur et annullatio e^o facta per ecc^a?
honorabile erat c^onubium et inmaculata th^ous, et t^u ecc^a
irrita iam et nulla fecit.

sic e^o aliter impugnant hanc veritatem, semper, inquit,
q^o ecc^a p^ohibet, irrita et nulla fecit, si p^otuit, quare n^o.
q^o p^ohibet, permittit, si p^ot n^o impedire? imo dum aliquid
p^ohibet, facit quicquid p^ot, ut n^o fiat, quare n^o n^o facit,
si p^ot? eum ergo clandestina n^o n^o ex filijs familia^o n^o
tis parentib^us semper p^ohibuerit, et nunq^um ea irrita et
nulla fecerit, aff^o e^o q^o non p^ot. et ita, inquit, sunt
duo g^onia impedimentor^um, quosdam t^u p^ohibent, alia ne
dum p^ohibent, sed et dirimunt, et nec illa p^orim^o g^onis p^ot
dirimere, sed alia t^u e^o g^onis, ita q^o nec ecc^a p^offer facere ali^o,
q^o eor^u imp^ota, que t^u p^ohibent, ut dirimat, et sic dixer^ut
n^o illa duo g^onia, ut quosdam t^u p^offer p^ohibere sui n^o, alia
e^o dirimere.

Huc aff^o superius satis responsu^o est, ex probatum, q^o in
i^o lege n^oq, divina, et humana reperit^ur prohibitiones

Am. 1. que no reddant iuratos et nullas adus cōtra ipsos
factos, et aliz prohibitiones, que iuratos reddunt ipsos adus,
ex^a reperiis superius et sūn plura alia velut si indigno aut
notabiliter minus digno det' bñefm. et auferat' à digno aut
digniore, aut si simoniace detur, factum quidem tenet, et
tñ prohibitum est iure nāq et diuino. et si tñ Papa ē det'
plures eccl' cathedrales seu parrochiales, quibus sit anexa
cura aīay, longissimo intervallo distantes, aut si alias
dispēset in humanis legibus grauibz absq; ulla causa,
in his omnibz factum quidem tenet, sed nedum est pro-
hibitum, sed et possēt eccl' facere decretum irritay. si
quis ē post sponsalia de futuro iura^{to} firmata alibi con-
trahat de presenti mīsmo tenet, estō iure nāl et diuino,
no ē prohibitum. sicut ē post votum simplex, aut
iura^{to} de nō contrahendo, contrahat, mīsmo tenet, tñ
iure nāl erat illi prohibitum, quo tenebat' et votum et iura-
mentum adimplere. et tñ eccl' hic ē possēt irritare pro cā,
set si quis indig^o absoluit ab excoicatione, censura, vel
irregularitate, eum, inq; qui non vult parere mandatis
ecc^e absolutis vel dispensatis tenet, contra prohibitionē
ecc^e, quā tñ eccl' possēt irritare. 1. facere, ut nulla ē
Glosa ē in. c. cum ex eo de penijs et remissionibz, dicit
q; si ep̄i in dedicatione ecc^e conferat' ultra annū indul-
gentij, et in alijs casibz ultra .40. dies, estō peccat, qz
phibitū est illis ultra dictum tēp' uel dies conferre, tamē
factum tenet, si attente conferre, et tñ Papa possēt irritā
reddere

reddere talem cōcessionē, ut h'c. s. l'ho. q. d. r'o. / fal,
 sum ergo est oīo de quacūq; lege, q' dicitur q' oīa, q'q; pro-
 hibet, irritat s'ipō, imo eēt infuauissimū regimē et cōtra
 suauē dispositionē, deus multa prohibet, q'q; permittit,
 et oīa, q'q; prohibet, possēt irritate reddere et nulla
 res pub. possēt impedire oīa luxuria, et fornicationes mul-
 tas, ecc' ē, et tñ permittit. imo, ut superius dictum est,
 aut semper, aut sepe et frequenter ecc' seu res pub. quicq;
 prohibet aliqua, q'q; irrita reddat, quē tñ postea, dum
 non prodest prohibitio, irritat et annullat, ut inter alia
 et oībus alijs contractis, et ludis prohibendis fecit.
 P'uis ē ecc' prohibuit fidelib; cōtrahere cū infidelib;,
 q'q; irritat illa mōimō. et p'uis cum iudeis, q'q; cū gen-
 tilib; . / et quis dixerit quā ecc' impedim^{ta} constitu-
 ta ab ea, q'q; diuimūt, p'ot statuere ut nō diuimant, sed
 tñ p'hibeant, uel ē q' non prohibeant, ergo sumit de
 aliquo uel aliquibus imp'ol', q'q; nunc tñ prohibent, p'ot
 ex p'o cā statuere, ut diuimant, ut si innumeri homines
 uxores occiderēt, et alios ducerēt, aut uxores ipsos viros,
 et alios nuberēt, et cituadationē fidei et adalte^m possēt
 ecc' uxoricidium facere impedim^m diuimens. et quis au-
 ditacer hoc? si prohibitiones alijs ex p'nt quacūq; non
 prodesse, aut uxoricidia uel uiricidia non possent pro-
 bari? qd' sepi^m accidit, certe stultum eēt negare huc.
 imo erroneum. falsiss^m ergo est in vniuersū asserere, q'
 quacūq; ecc' p'hibet aut lex humana, diuina uel nāg,
 s'ipō irritat, falso ipō irritat, imo q'q; veriss^m (upatuit)

Nec valet quod sepe dicunt, perpenas s. graves et prohibitiones
posse mederi his malis, que ex eiusmodi iniuriis sequuntur,
max^e cum aux^o barchin^{is} secularis, ut s. principes seculares sub
gravisimis penis illa prohibeant, superius. n. et modo visum
est hoc non sufficere, sed et est arg^m. contra hanc solutionem
quare ecc^a. in alijs impedim^t constituendis et dum constitueret
illa, non suffa fuit potius illo medio, quod illa irrita redderet,
eodem. n. arg^{to}. posset tunc concludi, non debere ecc^a. consti-
tuere et super addere nisi iure seculi impedi^m. consan-
tiff. affinit^{is} et alia, que minimo^m contrahendum dici movent
sed statuere leges prohibentes tam sub gravi^mis penis, et pe-
nate aux^o barchin^{is} secularis, ut s. prohiberet sub pena et
mortis aut perpetui exilij, aut confiscationis eius bonorum
et sic minimo^m illa evitarentur in illis gradibus et impedim^t
non, inq^{ue}, dubium est, quin maiori seu pari arg^{to}. et ratione
posset tunc concludi ecc^a. non debere et non posse illa minimo^m
irrita reddere, uti nec ista clandestina et filio^{rum} familia^{rum},
sed t^{am} voluit ecc^a. ut misericors et dei in hoc et imitator
tolere pecc^a. et mala, et non tollere hoies seu occidere.
nunquam non suavius est irrita reddere cuiusmodi minimo^m,
ubi fecit in gradibus consan^tiff. et affinit^{is} et alijs impedim^t
quod transgressores aux^o barchin^{is} secularis, aut occidere, aut
in perpetuum exilium mittere, aut eos bonis omnibus privare?
certe hoc et suavius et sapientius est. hoc. n. m^o et tollit
pecc^a. et non hoies, illo aut alio e contra hoies tollerentur, et
pecc^a. manerent, max^e quod in his minimo^m, que absq^{ue} ullis
testibus contrahuntur, et ex quibus graviora auct^{or} pericula
sequuntur

sequuntur, pene illis executioni mandari non possent. Lex
ergo dicitur, et sepius et max^e humana agit, ut nã, à mirri
ad manus progrediens, ut prius prohibeat, demũ, cum hoc
non sufficit, irritet actus et annullat.

Sed et ecc^a imp^{er}is Græca hodie et ita agit (uti à multis
audiuimus) ut sacri ordines prohibeant quidem min^o con-
tractanda, sed non diuisant contracta. et tñ quis dubitet
statui posse, ut et diuisant. ecce ergo prohibitione tñ,
citra annulatione, et iri tatione, ubi tñ utraq; fieri pot.
est, nã, mos apud Græcos, ut diaconi et presbiteri (nam
subdiaconatum) ut exfertur) ipsi non hñt pro ordine sacro
nequeant, lege prohibente, ecc^a s. uel can^o) contractare, et
tñ si contractant min^o sunt valida, et suspendunt offi^o
et executione illius. et hoc certius est in diaconis uasari.
q; in presbiteris. sed tñ et ex diaconis ipsi sumitur arg^m.
fore apud eos prohibitione, citra iri tatione, ubi possibilij
et est iri tatio. et euidentius est de hypodiacionis,
quibus et apud ipsos prohibitum est lege ne contractant, et
tñ si attentent contractare, ratum est min^o. nec dubium
est, quin possit et statui lex, que irritet, cum eam ha.
beamus in ecc^a latina, et sic ordofacer esto ab illis non
potali habeat, nequit. n. idem ordo alibi esse sacer
et sacra et alibi non, quod. n. alibi substantia, nulli
bi accidens, inquit Rust.

Quod si dicat Græcam ecc^a in hoc, sicut et malij errare
in quibus à latina dicitur, atq; ideo, non inde sumi, qd
sufficit arg^m. debuisset. n. ecc^a Græca ordinem sacrum

Statuere impedi^m diuinem, cum fecit illud, prohibens tm^m,
si quidem precat. hoc est no^m iussum, nec soluit, quare n.
no^m potuit prius prohibere tm^m, et deinde annullare? aut quom^m
probabit in hoc errasse?

Verum his dimissis, in ecc^a et Latina hoc idem ostendemus
multo prius et magno tpe prohibuisse hypodiachonis et diacono-
nis et forte et presbiteris et epis ne contraheant, q^m corp^m
minimo annullaret et diuineret, itaq^m sacer ordo prius
fuit in ecc^a et Latina impedi^m prohibens tm^m, q^m est diuinus
et quia hic tangit et dubium aliud, an .s. ordo sacer iuxta diu^m
impedi^m et diuinar minimo^m contraheendum (qd nonnulli co^m
traheam veritatem de oi sacro ordine et hypodiachonali ase-
rebant, dicentes iure diuino prohibitor cet exiles in sacris con-
traheere lege diuina, in q^m, iuritate, nedum prohibente) tracta-
bitur hoc seruo, et utrumq^m simul ostendemus .s. et no^m esse
hoc verum, max^e de diaconis et hypodiachonis, sed et de pres-
biteris, et q^m sacer ordo in ecc^a Latina prius fuerit impedi^m
prohibens tm^m, q^m diuiners.

Et quidem quod non sit iure diuino prohibitum exilibus in sacris
et presbiteris contraheere, vis rema est cum fecit doctor et .s.
tho. et alior, dampno uno uel dubio inferius no^m. nec v^m
posse dubitari, cum ecc^a dispensauit et cum presbitero, cum
inferioribus aut diaconis aut subdiaconis sepe. quare
illud pbemus, q^m ecc^a prius prohibuit exilibus in sacris contra-
heere, q^m corp^m iurita fecerit minimo.

Et in quibus hⁱ ex am^m. Antelaten. iij. 23. d. preterea placuit
ut deinceps no^m ordinent^r diacones coniugati, nisi, qui prius
conuersionis pp^o confessi fuerint castitate. Vbi Gratian^m
dicit

Venetio . c. xi. hⁱ
 diachoni atq³
 uel de mag^{is}
 dicendi uxores hⁱ
 nec est, et alioq^{ue}
 concilio Anciano seu Archidiano . c. 9. et . 10. eadem d.
 23. sic habet, diachoni quicumq^{ue} cum ordinant^{ur}, si in ipa
 ordinatione protestati sunt, dicentes uelle se h^{ab}ere uxores
 nec posse se continere, h^{ab}si postea ad nuptias peruenierint,
 maneat in ministerio, p^{ro}pterea q^{od} h^{ab}is ep^{iscop}i licentia dederit.
 quicumq^{ue} sane tauerint, et susceperint manus imp^{er}orem,
 p^{ro}fecti continentiam, si postea ad nuptias peruenierint, a mi-
 nisterio coface debebunt. h^{ab}ec ibi. Siquis ergo diachonos
 tunc cotrahere et matrimonia tenere.
 cond. Titia i. c. i. et in decreto Joannis lib. 3. sic habet.
 Illi uero ut diachones si uel integri uel casti sint, et conti-
 nentis uite, et si uxores h^{ab}ent, in ministerio constituant^{ur},
 ita t^{ame}n, ut si qui e^{ss}et ante interdictum, q^{uo}d per priores (alias
 uisitatos) ante nos ep^{iscop}o constitutum est, incontinenter cum
 uxoris uixerint, presbiterij honore n^{on} cumulent^{ur} —
 si quis uero ex presbiteris ante interdictum filios suos sus-
 ceperit, de presbiterio ad ep^{iscop}atum n^{on} admittat^{ur}. h^{ab}ec ibi.
 Vbi e^{ss}et constat, diachonos tunc q^{uo}q^{ue} cotrahere et uera esse
 min^{imo}.
 Ibidem. c. 4. sic h^{ab}et. subdiachonus aut^{em} defuncta uxore, si
 uxore aliam duxerit, ab officio in quo ordinatus fuerat, re-
 moueat^{ur}, et habeat^{ur} inter hostianos uel lectores q^{uo}d e^{ss}et
 q^{uo}d e^{ss}et min^{imo} subdiachoni tenebat.
 In Synodo Romana . c. 8. h^{ab}et. nullum aut^{em} subdiachonoz
 ad nuptias transire precipimus, ne aliqua p^{ro}uocatione p^{ro}-
 sumptor^{um}, alias. ne aliquam p^{ro}uocatione sumptor^{um}.
 constat e^{ss}et ex his uerbis, q^{uo}d si transierint ad nuptias, tenebat^{ur}

tenebant nuptijs.

Leo Papa in epla. 82. que est ad Anastasium Thesalonican. c. 4.
sic habet. ad exhibendam tñ perfectę continentię puritatem,
nec subdiaconibus quidem carnale coniugium cōcedit, ut
et qui hñt, sint tanq̃ nō hñtes, et qui non hñt, permanent
singulares, q̃ si in hoc ordine, qui 4us à capite est, dignus
est custodiri, q̃to magis in 1° 2° vel 3° guardum est. Ep.
Ibi et ex verbis cōcedimus, et dignum est. Requet non ita
tunc eē prohibitum subdiaconibus, ut eēt irritum.

In epla. 1. Syriacę Pape ad Himerium Tarrachonen. c. xj.
d. 84. sic habet. quisquis sacre clericius aut viduam, aut cer-
te 2as coniugē duxerit, si eccl^{ie} dignit^{is} privilegio mox de nu-
det, laica sibi tñ coniugē cōcessa, quā ita demū poterit po-
sistere, si nihil postea exspectet hanc perdat, admittat.
hec ibi. tenebant ergo coniugia illorū etō suspendentur, aut
privarentur ministerio.

Concil. Gargensi. c. 4. d. 28. sic habet. Si quis dixerit pres-
biterū coniugatum, tanq̃ occasione nuptiarū, q̃ offerre nō debet,
et ab eius oblatione ideo se abstinere, Anathema sit. -
Hinc constat simul eē in coniugio et ministrare alteri tunc
tempus presbiteros.

Concil. Neocasariano. c. 1. d. 28. et in decreto ibōnis lib. 3.
sic habet. presbiter si uxore duxerit, ab ordine illum depo-
ni debere. q̃ si fornicatus fuerit, vel adultē cōmiserit, extra
eccl^{iam} abijci et ad penas inter laicos redigi oportet. hec ibi.
et tñ nō separat ab uxore, arq̃ ergo est, q̃ nō min^{im} tenebitur.

In concilio Turonen. 1° c. 2. sic habet. et licet à Patribus nris e
comisa auctoritate id fuerit constitutum, ut quicumq̃ sacerdos
vel levita feliorū q̃ creaturam operā dare frufferet conuictus à

coniugē

coione dñica abstineret, nos tñ huic districtiori mo-
deratione adhibentes, et iusta constitutione molientes
ad decreuimus, ut sacerdos uel leuita coniugali con-
cupiscentis inherens, uel à filiis & creatione nò desistens,
ad altioris gradum nò conscendat, neq; sacrificia
deo offerre, uel plebi ministrare presumant. hęc ibi.
ex quibus idem hñ qđ exprecedentibus.

In conc. auresianen. 2. c. 8. sic dicit. si quis diaconus
in captiuitate redactus, uxori fuerit copulatus, reuersus, ab
officio dño ministerio remouendq; cui sufficere debet pro adu
sui leuitate impleta pena pro satisfactione cois. hęc ibi.
et tñ nò separatur ab uxore. erat qđ ualidum mñm.

Marcellus Papa. et hñ. d. 27. sic. diaconus qui elegit si con-
testatus fuerit pro accipiendō mñm. et dixit se incastitate
non posse manere, hñc nò cadit, qđ si in ordinatione tacuerit,
et ordinatus fuerit, et postea mñm desiderauerit, sit alie-
nus à ministerio, et ratur à clero. ubi Gratianus. hac auge-
dat intelligi, qđ illi, qui uxores hñnt uel accipere uolunt, nec
diacones nec sacerdotes fieri pñt, nisi continentiam profi-
teant, si uerò diaconus à ministerio cessare uoluerit, con-
tracto mñm. siue pñt uti; nam et si in ordinatione sua
castitatis uotum obtulerit, tñ tanta est vis in sacra. con-
iugij, qđ neq; ex violatione uoti pñt dissolui iym coniugium.
Vnde Aug. in l. de bono coniugali ad Julianū. quidam nu-
beres post uotum aserunt adulteros esse, ego aut dico uobis qđ
grauiter peccant, qui tales diui dunt. ecce sententia Gratia-
nus diaconū uere contractore, siue Aug. de eo, qui uotū, et
postea contractit. et ita qđ professis uel uotum in diaconatu
habebat vim simplicis uoti, quare erat prohibitiō citra reita-
tionē.

Inconcilio Auzanen. c. 3. dicitur, Inconcilio namq[ue] Neocesariensi
scriptum est, presbiter, si uxorē acceperit, ab ordine depouatur
si uerò fornicatus fuerit aut adulte^m perpetrauerit, amplius
pelli debet et ad penam redigi, hoc ibi ubi maius pecc^m dicitur
ē et tanq[ua]m maius punit^r fornicat^o uel adulte^m presbiteri, q[uo]d
accipere uxorē, q[uo]d non est, nisi misim^m est ratum et uerum.
ego tunc presbiteris orat^o prohibetum, nō tñ irritum.
et multa sunt eiusmodi, quę idem tenent, et hoc erat prohibitum,
ne simul vacarent coniugio et sacri aduini officio. etsi hoc
tam diaconi promittebant, aut presbiteri cum cōsensu uxorē
promouebant, et si cōtra tentabant contrahere, suspendebant^r
officij ministeris, itaq[ue] erat prohibitio et nō annullatio ministerij
Idem hō d. 28. c. de synagoga. et d. 31. c. aliter, et c.

qm̄ in Romani.
et in concil. castaginen. 2° et hō d. 84. c. cum impostecito, et c.
cum de quōsdam, ubi de ep̄is presbiteris et diaconibus tñ statum
uicōtinentes sunt, et ab uxoribus continentur, nulla mōtione
facta de hypodiaconis: quare de illis euidenter indeconstat
fuisse tunc cōtrahere misim^m. Idem ē d. 31. c. ansetrenia
et c. nicena de dicto illo Parutij confessoris, qui successi conu
lio ne prohiberent^r ep̄i presbiteri, diaconi et subdiaconi cu
coniugibus, quas ante consecrationē duxerant carnalitate, non
rantes cōfessus nuptiis, et castitatem dicens ē eum propria
coniuge conuictum, et hoc idem Synodus laudauit, et
nihil ex hac parte sanciuit, sed in uisus cuiusq[ue] do^{ct} non
necesse permittit. et c. qm̄ in Romani. eadem d. idem hō
non in perpetuum. sed ep̄e oblationis à complexu uxorē
abstinere obligati. ex quib[us] oib[us] regi uaria fuisse hanc de
re diuersis quinq[ue] et septibus legem, et semper prius fuisse

prohibitio²

prohibitiones, quae annulationes seu irritationes minime,
 et quae sacer ordo fuit prius prohibens impedimur quae diuini iuris,
 ac perinde, non semper quae irrita prohibet aliquid, statim
 irritum facit, et annullat, et in his quae potest annullare
 et irrita facere, et quae postea annullauit.

Sequitur ex dictis, non esse iure diuino prohibitum exordium in
 sacris contubernare, et presbiteris, quod si non nulli, ut Thomas
 Walden. Joa. maioris q. d. 24. q. 2. oppositae sententiae viri
 de presbiteris, et parisiensis Academia censuit, Papam autem
 non posse dispensare cum presbitero, ut uxorem ducat, aut
 non nisi pro magna et graui causa. aut sunt intelligendi
 dicere id esse valde conforme iuri naturali et diuino, quod si non simul
 coniugio vacent, et presbiteratus ministerio. hocque non duorum
 exercitia simul repugnare videntur. non tamen ordo et ministerij
 vinculum ex naturali aut diuino iure, siue precedat ministerium
 et sequatur ordo, siue e contra. itaque lege diuina vel naturali non
 est prohibitum taliter, quod sit irritum, presbiterum contubernare
 nec coniugatum fieri presbiterum, immo et passim fit, ut con-
 iugatus ex consensu uxoris, quae non est suspecta de incontinentia
 fiat presbiter, quod aut presbiter ducat uxorem, si ueluti à ministro,
 non cessare licet non sepe fiat, quod tamen factum est, et dispensa-
 tum per ecclesiam. quod si hoc non satis est, absque periculo pri-
 uilegij dicti doctores, quod communissima sententia est aliorum eius, et
 numero et auctoritate presbiterum.

Differt et alia forte concordari utroqueque sententiae per distinctionem
 iuris diuini, quae et promulgetur alijs seruire poterit, in quibus
 diuersi doctores contradicere videntur, dum alij vocant ius diuinum
 id, quod alij humanum tamen seu ecclesiasticum, aut canonicum
 vocant. quod, ut videamus oppositae intelligere, inde ius aliud

diu nãq, diuinũ uel humanũ .f. ab auctore illius, nã ip̃a aucto
deo seu homine, et sic ecclesiasticũ ius, q̃ uel politica ecc̃a
uel magistratus ecclesiasticus est auctor illius, sicut ciuile
aut politiu, q̃ magistratus aut ciuile politiu. canonicum
tũ ius diuĩ à canone, et q̃ canon idem est qd regula
sic diuĩ ius canonicum. 1. regulare, q̃ canonicũ seu regu
lis contentum, et licet regula siue canon uere diuĩ que
cunq; lex (quare et ius ciuile possit diuĩ hoc mº canonicum
seu regulare) ex usu tũ seu acomodatione noĩs iam ius
canonicum diuĩ, ut opponitũ ciuili iuri, et solet capi q̃nq;
medium pro iure humano, ecc̃a .f. uerum et q̃ iure diuino, si
cut et libri canonici uocantũ libri sacre scrip̃e uel tota ipsa
sacra scrip̃a, decreta et concilioꝝ Pontificum et aliq; sunt
et q̃nq; diuĩ libri canonici, sicut dicuntũ ius cano. quare et ius
ius et diuinũ positiuũ, ut opponitũ nãti, et ecc̃a uocatur ca
nonicum, q̃ continetũ in canone sacrarũ scripturarũ, uel decree
torũ seu decretalium.

Est et ius diuinũ duplex, nãte .f. siue nãq, et positiuũ, qd uocatũ
ut condistingatũ nãti, cum. n. si deus auctor nãq est ius, et
et ius nãq. ob ergo ius nãq diuinum est, sed positiuũ ius
diuinũ uocatũ, qd est superadditum ip̃i nãq, aut supra ipsa
nãq, ut est preceptũ de bag̃no et alijs sacis, et de illud, qd
non hẽt ortum ex ipsa nã, aut ex lumine nãti.

Sciendum, fo, est, qd diuinũ ius diuĩ, ut, nãq, opponitũ nãti; uel
qd est à deo in me. auctore, aut qd ab eo mediante homine
aut et illud, qd est ab homine per ptalem collatum à deo,
aut per inspirationẽ et eruditionẽ inspiratam à deo ip̃o,
seu instindu sp̃s s̃. quomodo et ius huma. seu ecclesiasticũ
q̃nq; diuĩ ius diuinum siue dei ordinã. et institutio

et

Ex his autem equivocationibus, quae sunt non ad illas attenditur, cum in dictis et quibus et reperitur contrariis sensibus, cum que tales videntur in libris doctorum, quae tamen nominum horum distinctio et varia significatione non difficile potest conciliari.

Pro maiori autem horum explanatione notandum, quod sicut deus est author omnis rebus, ita est et author iuris naturae suae naturae, et diuini et canonici, atque humani, alio tamen, et alio modo. Hec autem deus triplicem modum operandi, quosdam in creaturas fecit, creaturasque ita percipit in rebus, ut neque eas fecerit per aliam causam mediam, neque cum alijs, sed cum sine illis, iuxta id Augustini, qui fecit te sine te, quomodo creauit Angelos, et Liberos, et elementa, et hominum animas creat, alia uero operatur deus, aut per causas et creaturas, aut non sine illis, iuxta id Augustini, non iustificabit te sine te, hoc autem contingit beneficia, quibus eleuando creaturas ipsas sine causis et per uirtutem naturalem superinfusam ad actiones aliquas supernaturales seu miraculosas, in quibus creaturae ipse non operantur, et ut instrumenta per uirtutes illis in creatione inditam, nisi nouo modo eleuarentur, et assumerent a deo per nouam uirtutem, tunc illis collatam, diuina, ut instrumenta concurrens ad dictas actiones, et tamen per illas aut cum illis deus operatur, et tamen huiusmodi effectus, qui creaturam naturam excedunt, specialiori modo dicitur esse dei, ut autem dicitur in rebus, nec non continebat tres pueros et alios martires, uerum et temperabat, seu refrigerium adferebat, et dum sol stetit, et homines operabantur miracula, et sancta, creaturam gratiam, dona spiritus sancti, et de nouo omnes effectus miraculosi, qui fiunt per causas et aut non sine illis, hoc est modo sunt dei et fiunt ab eo facta. Alio et tertio modo operatur deus per causas et, uirtutem illis in diuina in creatione, et huiusmodi,

modi sunt omnes actiones nrae seu naturales, ut generationes et alij motus, et horum effectus seu termini, qui oes proprius, et communis dicuntur effectus creaturarum seu 2^{ae} causarum, q³ secundi generis effectus. et no ad eos proprie seu directe dicuntur opera dei, sicuti ea que sunt primi et secundi generis, esto deus sit omnium author.

Philos. in libro de Decalogo ut leges hae sunt. Deum pro d^o d^o ueris sue o vaculo atq³ ullig^o int^o press^o miss^o r^o p^o m^ose propheta. que m^o ap^oly optimati by mag^o d^o m^oen^o i^o n^o d^o d^o h^o s^o a^o v^o p^oceptis cele^o gerat: que i^o ore suo tenuit et leges sut et capi ta legu p^omulan^o u^o: quas aute^o va^o tes p^omulgan^o d^o n^o ad illa refe^o v^oit^o 4.

Simili modo de iuribus seu legibus dicere possumus, cum sint et creaturæ quedam et dei effectus, q³ si aliqua iura seu leges sunt diuine, et à deo immediate. 1. non per homines neq³ angelos, neq³ cum illis, sed à solo deo, et sui generis sunt leges et principia natura, quæ speculabilia sunt prædicta à quo. n. est natura ipsa, est et inclinat^o nra, et qd ipi est im^o pressum, talia sunt q³ principia, et precepta decalogi, q³ proprie inq³ dei et à deo, esto dicant^o iura nra, q³ ipsi nra sunt instincta, velut ius gentium dicit^o, qd omnibus gen^o tibus coeter est indit^o. sui generis et eent, si que deo immediate et per se ipsum reuelaret, seu reuelauit p^oph^o et s^ois hominibus, et angelis, per immediate inq³ inspiratione, non per homines p^oph^o seu angelos, nec per signa exteriora sed ita ut deus se solo imprimat menti angelice uel humanæ, et hæc iura seu leges correspondent illis dei creaturis, quas ipse solus, no per oia media aut cum illis creatur.

2° aut modo sunt leges seu iura aliqua dei, que ipse per angelos p^oph^oas, seu s^ois alios viros dedit et promulgauit, sic q³ utit^o illis, uelut p^ocomites, no ut authoribus deo p^oph^o uelut q³ angelis, aut p^oph^oas, Moyses, seu Ap^oly loquant^o in personam dei et ut nuntij et p^ocomites dei, uelut q³ dicunt dicit^o d^os, et Paul^o d^os dicit^o n^o ego. oia n. hæc uere et immediate sunt uerba et leges dei, etsi iura diuina, tunc

in quibus reuelantur seu manifestantur, inspirantur ipsi prophetæ,
 angelis seu Apostolis, et quæ huius generis sunt, correspondet
 actionibus dei miraculosis, quæ erant à generis, quæ autem
 sint eiusmodi, ex verbis scriptæ et modo loquendi cõter
 innotescunt.

Tertij autem generis sunt leges seu iura, quæ uerè exprimitur à dantur
 ab hominibus, et dicuntur iura hominũ et leges, sicut ecc.^{ca}
 sunt siue ciuilia, et tñ per plerumque exortur, quam
 hent ab ipso deo, et dum ab eo constituuntur Legislatores
 prophetæ, Apostoli, seu Reges, et hæc legum seu iura uerum, nō
 homines nō tñ sunt præcones, sicut tñ dei, sed auctores
 et Legislatores sub deo. Eiusmodi leges quæ Moyses, prophetæ
 seu Apostoli nomine suo loquuntur, uelut dum Paulus dicit,
 Ego dico, non dñs. omnes n. Moyses, prophetæ et Apostoli quique
 aliqua loquuntur, et dicunt suo nomine ultra ea, quæ nomine
 dei et ut nuntij dei superioris dicunt, et sic est in ue,
 nire in Paulo, et alijs scriptis. noui et uet. testa. Statuta
 et præcepta prophetica seu Apostolica, iura quæ nō sunt diuina
 exprimit et scribit, licet talia quique uocentur quæ continentur
 in diuinis scriptis, tñ in illis p̄ ecc.^{ca} dispensat, et tñ
 variantur - qualia erant, quæ Apost. ad Ro. 15. Statuerunt
 de suffocato, immo latet ex sanguine. et multa alia simi,
 lra, quæ reperiuntur in sacra scripta, et asto lege diuina large
 loquendo diuina possunt dici, illa tñ potius, quæ ecc.^{ca} aut
 cano.^{ca} dicit, quæ ciuilia et politica, leges uel dei iura aut ordi,
 nationes dicit, et sequitur, quæ magis accedunt ad legem
 supernatam, et immediatius et dirigunt in finem supernatam
 quæ iura ciuilia, et amplius sunt spiritualia, et minus naturalia

hem. n. se. ecc^{ta} seu cano^a iura ad legem dei supernam, ut ius
lia ad legem n^{ra}, ut. n. legi legi n^{ra} fivunt, ministrant, et
subalternant, ita cano^a seu ecc^{ta} iura dei legi et fivim^{us} superna
ministrant, fivunt et subalternant. hinc est, ut h^{ec} sepe à
sacerdotibus divina mandata et dei ordinationes dicunt, et
q^{ia} legi n^{ra} sunt paria seu equalia, imo quaedam graviora et
sanciora ex mag^{is} conditione, et arduitate alijs, ideo isth^{ec}
d^{omi}nus ac regis divina vel d^{omi}ni iuris aut dei ordina-
tiones d^{omi}ni. huiusmodi sunt mandata de celibatu, et n^{on}
contrahendo m^{at}rim^onia. mag^{is} ep^{iscop}is et presbiteris, et eis decima
quod p^{ro}cur^{at}ur, ieiunium 40^{is} et alia.

sic ergo respondet q^{ui} ad o^mnia, que adducunt, ut p^{ro}sent iuris
divini est celibatum presbiteris et ex^{co}m^{mu}n^{ic}ationibus in sacris, sine
auspicio sine d^{omi}ni, vel Pontificis aut concilio^{rum} decreta, et
ut dictum est, in multis alijs dubijs et materijs pro d^{omi}ni
h^{ec} distinctio et consideratio, per quam intelligi idem ius et
p^{ro}cept^{um} posse dici et vocari divinum et humanum vere iux^{ta} va-
rias nov^{as} significationes.